



LWR.430.1.2025

Nr ewid. 27/2025/P/25/001/LWR

Informacja o wynikach kontroli

Wykonanie budżetu państwa w 2024 r.
w części 85/02 – województwo dolnośląskie

MISJA

Najwyższej Izby Kontroli jest niezależna, profesjonalna kontrola zadań publicznych w interesie obywateli i państwa

p.o. Dyrektor Delegatury NIK we Wrocławiu

Radosław Kujawiński

/podpisano elektronicznie/

Akceptuję:

Wiceprezes Najwyższej Izby Kontroli

Jacek Kozłowski

/podpisano elektronicznie/

Zatwierdzam:

Prezes Najwyższej Izby Kontroli

Marian Banaś

/podpisano elektronicznie/

Warszawa, czerwiec 2025 r.

Najwyższa Izba Kontroli

ul. Filtrowa 57

02-056 Warszawa

+48 22 444 50 00

nik@nik.gov.pl

www.nik.gov.pl

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	3
2.	OCENA OGÓLNA.....	5
3.	UWAGI I WNIOSKI	8
4.	WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE.....	9
	4.1. DOCHODY BUDŻETOWE	9
	4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH.....	12
	4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ.....	31
	4.4. KSIĘGI RACHUNKOWE	32
5.	USTALENIA INNYCH KONTROLI	34
6.	INFORMACJE DODATKOWE	37
7.	ZAŁĄCZNIKI	38
	7.1. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH.....	38
	7.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE.....	39
	7.3. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	41
	7.4. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE.....	46
	7.5. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE.....	54
	7.6. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE	57
	7.7. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI	58

1. WPROWADZENIE

Cel kontroli

Ocena wykonania budżetu państwa za rok 2024 pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/02 – województwo dolnośląskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa

Zakres kontroli

- analiza porównawcza dochodów,
- ocena realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich,
- prawidłowość i rzetelność sprawozdań

Jednostki kontrolowane

Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu

Okres objęty kontrolą

Rok 2024 oraz okres wcześniejszy i późniejszy, w którym miały miejsce działania lub zaniechania związane z planowaniem i wykonaniem ustawy budżetowej na rok 2024. W przypadku konieczności porównania niektórych danych z danymi za lata 2021–2023 okres kontroli obejmuje również te lata.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 1, 2 i 6 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie¹, wojewoda pełni funkcję przedstawiciela Rady Ministrów, zwierzchnika rządowej administracji zespolonej w województwie, a także reprezentanta Skarbu Państwa w zakresie określonym w odrębnych ustawach. Ponadto wojewoda kontroluje pod względem legalności, gospodarności i rzetelności wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego zadań z zakresu administracji rządowej (art. 3 ust. 2 wyżej wymienionej ustawy), jak również nadzoruje wykorzystanie zasobu nieruchomości Skarbu Państwa (art. 3 ust. 2a tej samej ustawy).

Wojewoda Dolnośląski (dalej: Wojewoda) jako dysponent części budżetowej 85/02 – województwo dolnośląskie (dalej także: część 85/02), był również dysponentem środków budżetu państwa III stopnia w zakresie dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu (dalej: DUW lub Urząd) oraz pobierania dochodów. Realizację zadań w tym zakresie Wojewoda powierzył Dyrektorowi Generalnemu DUW, z wyłączeniem:

- należności budżetowych o charakterze publicznoprawnym;
- należności Skarbu Państwa przejętych przez Wojewodę jako mienie pozostałe po zlikwidowanych państwowych jednostkach organizacyjnych lub spółkach z udziałem Skarbu Państwa, po rozwiązanych lub wygasłych umowach o oddanie przedsiębiorstwa do odpłatnego korzystania, po przedsiębiorstwach państwowych wykreślonych w rejestrze przedsiębiorców lub przejętych przez Skarb Państwa z innych tytułów oraz nieściągniętych należności zlikwidowanego Funduszu Skarbu Państwa;
- wydatków budżetu państwa, będących zasądzonymi zobowiązaniami (z tytułu rent i odszkodowań) Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego;
- wydatków związanych z obsługą mienia Skarbu Państwa².

Ponadto Wojewoda ustanowił³, w części 85/02, jedenastu bezpośrednio podległych dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia⁴ oraz dwóch bezpośrednio podległych dysponentów drugiego stopnia⁵, a także 52 dysponentów środków budżetu państwa trzeciego stopnia

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 428.

² Zarządzenie nr 1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, trybu uruchamiania środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym.

³ Jak wyżej.

⁴ [1] Dolnośląski Komendant Wojewódzki Państwowej Straży Pożarnej, [2] Dolnośląski Kurator Oświaty, [3] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, [4] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Roślin i Nasiennictwa, [5] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Farmaceutyczny, [6] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska, [7] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej, [8] Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków, [9] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Nadzoru Budowlanego, [10] Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Transportu Drogowego, [11] Komendant Państwowej Straży Rybackiej we Wrocławiu.

⁵ [1] Dolnośląski Wojewódzki Lekarz Weterynarii, [2] Dolnośląski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny.

(powiatowi lekarze weterynarii i powiatowi inspektorzy sanitarni), bezpośrednio podległych dysponentom drugiego stopnia, tj. odpowiednio: Dolnośląskiemu Wojewódzkiemu Lekarzowi Weterynarii oraz Dolnośląskiemu Państwowemu Wojewódzkiemu Inspektorowi Sanitarnemu.

W ramach części budżetu państwa 85/02 sfinansowano przede wszystkim, poprzez dotacje celowe, zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone odrębnymi ustawami, realizowane przez jednostki samorządu terytorialnego (wydatki z tego tytułu wyniosły 3 443 707,3 tys. zł, co stanowiło 80,5% wydatków w części 85/02), a także funkcjonowanie służb, inspekcji i straży tworzących administrację zespoloną, podległą Wojewodzie (wydatki z tego tytułu wyniosły 582 261,0 tys. zł, co stanowiło 13,6% wydatków w części 85/02).

W 2024 r. dysponent części 85/02 zrealizował dochody w wysokości 267 777,2 tys. zł, w tym dochody dysponenta III stopnia – DUW wyniosły 28 712,9 tys. zł (co stanowiło 10,7 % dochodów dysponenta części).

Wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zrealizowane w kwocie 4 277 043,1 tys. zł, w tym wydatki dysponenta III stopnia dotyczące jednostki budżetowej (DUW) wyniosły 189 658,4 tys. zł (co stanowiło 4,4 % wydatków dysponenta części).

Realizacja wydatków budżetu środków europejskich w 2024 r. w części 85/02 wyniosła 30 191,2 tys. zł, co stanowiło 0,05% ogółem wydatków budżetu środków europejskich⁶.

Udział części 85/02 w dochodach budżetu państwa w 2024 r. wyniósł 0,04%⁷, a w wydatkach 0,5%⁸.

Kontrola w DUW została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1⁹ ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹⁰ (dalej: ustawa o NIK). Na tej samej podstawie została przeprowadzona kontrola w jednostce podległej Wojewodzie tj. Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska we Wrocławiu (dalej: WIOŚ). Ponadto, w oparciu o art. 2 ust. 2¹¹ ustawy o NIK skontrolowano Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy (dalej: MOPS Legnica) oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu (dalej: MOPS Wałbrzych) w zakresie wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na zadanie z zakresu administracji rządowej dotyczące wypłaty bonu energetycznego.

⁶ Ogółem wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 65 295 018,2 tys. zł (źródło: Ministerstwo Finansów).

⁷ Dochody budżetu państwa w 2024 r. wyniosły 623 239 830,6 tys. zł (źródło: Ministerstwo Finansów).

⁸ Wydatki budżetu państwa w 2024 r. wyniosły 834 242 509,6 tys. zł (źródło: Ministerstwo Finansów).

⁹ Kontrola pod względem legalności, gospodarności, celowości i rzetelności.

¹⁰ Dz. U. z 2022 r. poz. 623.

¹¹ Kontrola pod względem legalności, gospodarności i rzetelności.

2. OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli
ocenia w formie
opisowej wykonanie
budżetu państwa
w 2024 r. w części 85/02
– województwo
dolnośląskie

Najwyższa Izba Kontroli ocenia w formie opisowej wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie.

Ocenie nie podlegały zrealizowane w 2024 r. dochody dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie w kwocie 267 777,2 tys. zł, które były wyższe o 7,0% od uzyskanych w roku poprzednim oraz o 26,7% od zaplanowanych w ustawie budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r.¹².

Wydatki budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w części 85/02 w kwocie ogółem 4 307 234,3 tys. zł zostały wykonane odpowiednio na poziomie 93,9% i 57,8% planu po zmianach. Z naruszeniem prawa wydatkowano środki w kwocie 25 099,7 tys. zł (0,6% ogółu wydatków dysponenta części), niegospodarnie w wysokości 2017,5 tys. zł (0,05%), a nierzetelność stwierdzono przy wykonaniu wydatków na kwotę ogółem 86 293,7 tys. zł (2%). Kontrola 10,9% środków dotacji przyznanych przez dysponenta części 85/02 w kwocie 380 506,5 tys. zł wykazała, że co do zasady beneficjenci otrzymali prawidłowo ustalone kwoty w terminach umożliwiających realizację zadań, a wydatkowanie środków służyło osiągnięciu założonych celów. W przypadku jednego rodzaju kontrolowanych dotacji¹³ nierzetelnie planowano jednak zapotrzebowanie na środki finansowe, doprowadzając do niezrealizowania wydatków na ponad 35 000,0 tys. zł. W innym badanym przypadku dotacji¹⁴ środki finansowe w łącznej wysokości 18 016,0 tys. zł przekazano na niewłaściwe rachunki bankowe gmin. Dopuszczono także do składania rozliczeń dotacji przez osoby nieuprawnione. Badanie decyzji o blokowaniu planowanych wydatków przeprowadzone na próbie obejmującej 87,6% wartości dokonanych blokad (na kwotę ogółem 42 978,5 tys. zł) wykazało, że za wyjątkiem jednego przypadku¹⁵, w którym opóźnienie wyniosło 108 dni, Wojewoda podejmował decyzje o dokonywaniu blokad wydatków niezwłocznie po powzięciu wiadomości o nadmiarze posiadanych środków. Brak niezwłocznych działań w zakresie blokowania środków stwierdzono jednak w przypadkach niewykorzystania planowanych wydatków majątkowych w łącznej kwocie 918,1 tys. zł oraz przyznanych rezerw celowych w wysokości 3478,3 tys. zł. Wojewoda w odpowiednim czasie nie zablokował również planowanych wydatków w kwocie 5283,50 tys. zł pochodzących z rezerwy celowej budżetu środków europejskich (poz. 98) pomimo braku możliwości ich wykorzystania. W ramach kontroli udzielania zamówień publicznych stwierdzono nieprawidłowości o charakterze formalnym, które nie miały wpływu na wynik zbadanych postępowań.

¹² Dz. U. poz. 122 ze zm., dalej: ustawa budżetowa.

¹³ Przekazanej Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego na sfinansowanie w 2024 r. staży podyplomowych dla lekarzy i lekarzy dentystów

¹⁴ Dotacja celowa na sfinansowanie jednorazowego świadczenia pieniężnego, wprowadzonego ustawą z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego Dz. U. poz. 859 ze zm., dalej: ustawa o bonie energetycznym.

¹⁵ Dotacja celowa na sfinansowanie staży podyplomowych dla lekarzy i lekarzy dentystów.

Badanie 15,8% wydatków budżetu państwa zrealizowanych przez DUW wykazało, że funkcjonujący system kontroli zarządczej i obowiązujące w jego ramach mechanizmy kontroli w zakresie finansowym nie zapobiegły także wystąpieniu nieprawidłowości polegających m.in. na: [1] opieszałości Urzędu w zapłacie kwot odszkodowań wynikających z prawomocnych wyroków związanych z przewlekłością/bezczynnością w postępowaniach prowadzonych przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców¹⁶ w łącznej kwocie 9,9 tys. zł; [2] nierzetelnej weryfikacji merytorycznej jednego z poddanych kontroli wydatków.

NIK pozytywnie zaopiniowała roczne/łączne sprawozdania za 2024 r., sporządzone przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie oraz sprawozdania jednostkowe DUW. Sprawozdania łączne dysponenta części 85/02 zostały sporządzone prawidłowo i rzetelnie, na podstawie danych wynikających ze sprawozdań jednostkowych podległych dysponentów, a sprawozdania jednostkowe DUW na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. NIK wskazała jednak, że ze względu na stwierdzone w wyniku kontroli przypadki opóźnień w przekazywaniu informacji i dokumentów do komórki organizacyjnej DUW odpowiedzialnej za prowadzenie ksiąg rachunkowych, a ponadto w jednym przypadku przez ponad rok niedokonaniu wypłaty wynagrodzenia wykonawcy za zrealizowaną usługę i niewprowadzaniu do ewidencji finansowo-księgowej tego zdarzenia, nie było możliwe potwierdzenie kompletności danych wykazanych w sprawozdaniach budżetowych.

Wykonanie planu finansowego za 2024 r. WIOŚ Najwyższa Izba Kontroli oceniła pozytywnie.

Badanie próby wydatków w kwocie 636,6 tys. zł wykazało, że zostały one poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, w sposób celowy i gospodarny. Zakup usług doradczych i eksperckich był zasadny, zostały one wykorzystane na cele WIOŚ. Wydatki z rezerwy celowej poniesiono zgodnie z jej przeznaczeniem. Niemniej jednak wystąpiły nieprawidłowości dotyczące dokumentowania szacowania wartości zamówienia oraz zawartej umowy zlecenia (wbrew wewnętrznym regulacjom dotyczącym udzielania zamówień publicznych, przy braku wystarczających środków w planie finansowym na jej sfinansowanie oraz bez zabezpieczenia WIOŚ przed niewłaściwą realizacją zadania przez jej wykonawcę). Ze względu na wagę stwierdzonych nieprawidłowości nie miały one istotnego wpływu na ocenę ogólną.

Dane wykazane w sprawozdaniach budżetowych WIOŚ wynikały z ewidencji księgowej, co dodatkowo potwierdziło badanie ksiąg rachunkowych, w którym nie stwierdzono istotnych stanów nieprawidłowych. NIK zwróciła jednak uwagę, że brak ujęcia w księgach WIOŚ niektórych kosztów¹⁷ roku 2024, skutkowało niewykazaniem w sprawozdaniu RB-28 i RB-BZ1 wszystkich zobowiązań jednostki.

¹⁶ Dalej: Wydział SOC.

¹⁷ Wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe, wynikające z dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2024.

Wykorzystania dotacji celowej z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu administracji rządowej dotyczących wypłaty bonu energetycznego w MOPS Legnica oraz w MOPS Wałbrzych zostały przez NIK ocenione w formie opisowej.

Kwota wydatkowana przez MOPS Legnica na ten cel w 2024 r. wyniosła 1565,0 tys. zł, a niewykorzystane środki z dotacji w wysokości 904,0 tys. zł zostały w ustawowym terminie zwrócone na rachunek DUW. Z kolei MOPS Wałbrzych na wypłatę bonu energetycznego wydatkował w tym samym okresie 2246,8 tys. zł, niewykorzystane środki z dotacji w wysokości 28,2 tys. zł zostały również w ustawowym terminie zwrócone do DUW.

W MOPS Legnica i MOPS Wałbrzych prawidłowo weryfikowano wnioski o wypłatę bonu energetycznego przyznawane na podstawie ustawy o bonie energetycznym. Rozpatrzenie wniosku przekroczeniem terminu 60 dni wskazanego w art. 4 ust. 5 ustawy o bonie energetycznym z przyczyn leżących po stronie kontrolowanej jednostki nastąpiło w jednym przypadku (o 63 dni) w MOPS Legnica oraz w trzech przypadkach (o 15, 46 oraz 67 dni) w MOPS Wałbrzych.

Wypłaty należnych świadczeń przez objęte kontrolą MOPS Legnica i MOPS Wałbrzych następowały w terminie wskazanym w ustawie o bonie energetycznym, w odpowiednim czasie podejmowano również działania w celu zapewnienia środków na wypłatę bonu energetycznego. Dotacje zostały rzetelnie rozliczone.

Wykaz ocen kontrolowanych jednostek znajduje się w załączniku nr 7.1. do niniejszej Informacji.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 85/02 – województwo dolnośląskie została przedstawiona w załączniku nr 7.2. do niniejszej Informacji.

3. UWAGI I WNIOSKI

Wojewoda Dolnośląski

1. Po kontroli P/25/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2024 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami sformułowano 15 wniosków pokontrolnych, z czego trzy dotyczą spraw załatwianych przez Wydział SOC. NIK podkreśla, że wynika z tego, iż sformułowany w Informacji o wynikach kontroli P/24/001¹⁸ wniosek nie został w pełni zrealizowany i pozostaje aktualny. Dotyczył on rozważenia zmian organizacyjnych mających na celu usprawnienie działania tej komórki organizacyjnej.
2. NIK zwraca również uwagę, że kontrola wykonania budżetu państwa za 2024 r. jest kolejną, w której wykazano mankamenty kontroli zarządczej funkcjonujące w DUW¹⁹. Dotyczą one wielu sfer działalności Urzędu. W ocenie NIK wskazuje to, że brak adekwatności, efektywności i skuteczności kontroli zarządczej w DUW ma charakter systemowy. Wymaga to całościowego przededefiniowania podejścia do zarządzania jednostką

¹⁸ Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie.

¹⁹ Dotyczy to kontroli: P/24/001 Wykonanie budżetu państwa w 2023 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie, P/23/001 Wykonanie budżetu państwa w 2022 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie, P/24/020 Nadzór wojewody nad realizacją na szczeblu powiatowym zadań z zakresu ewidencji gruntów i budynków, I/23/002/LWR Likwidacja Szpitala Tymczasowego przy ul. Rakietowej 33 we Wrocławiu.

4. WYNIKI KONTROLI WYKONANIA BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

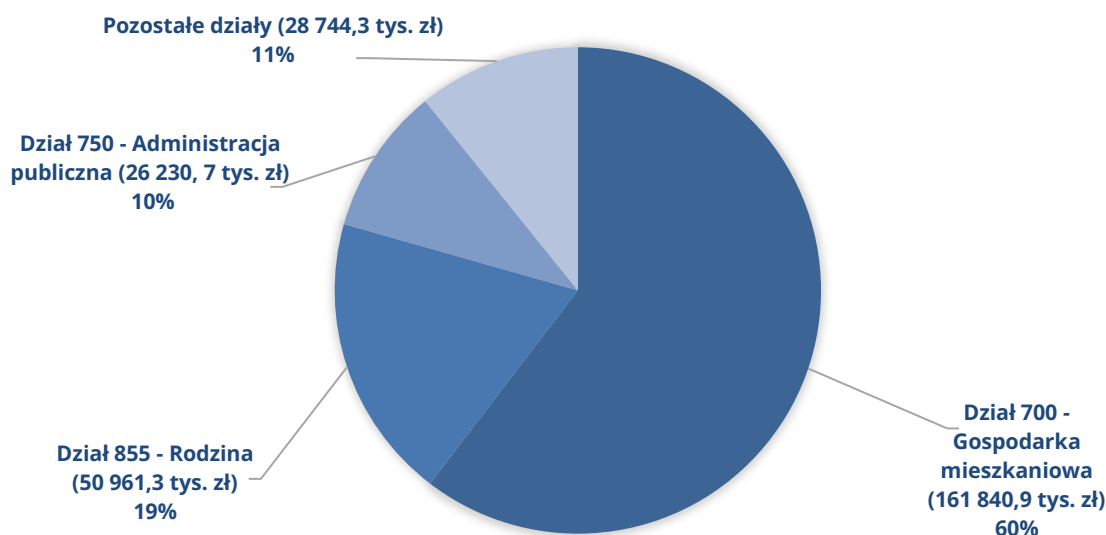
4.1. DOCHODY BUDŻETOWE

Zgodnie założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2024 r., kontrola dochodów budżetowych w części 85/02 – województwo dolnośląskie została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego.

Zrealizowane w części 85/02 dochody wyniosły 267 777,2 tys. zł, co stanowiło 126,7% zaplanowanej kwoty (211 407,0 tys. zł) i 107,0% dochodów wykonanych w 2023 r. (250 208,8 tys. zł). Największy udział w dochodach ogółem miały działy klasyfikacji budżetowej przedstawione na wykresie 1.

Wykres 1

Struktura dochodów w części 85/02 według działów klasyfikacji budżetowej



Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli

Dochody uzyskano w 21 działach klasyfikacji budżetowej, przy 14 zaplanowanych ustawą budżetową. Nieplanowane dochody zrealizowano w siedmiu następujących działach: 050 – Rybołówstwo i rybactwo (3,8 tys. zł)²⁰; 150 – Przetwórstwo przemysłowe (2,0 tys. zł)²¹; 755 – Wymiar sprawiedliwości (0,9 tys. zł)²²; 758 – Różne rozliczenia (31,8 tys. zł)²³; 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza (53,2 tys. zł)²⁴; 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

²⁰ Nieplanowane dochody uzyskano w wyniku uznania przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wypadku w czasie pracy i wypłaty różnicy 20% oraz zwrot składek społecznych pracodawcy za pracownika za 2023 r.

²¹ M.in. z tytułu zwrotów z lat ubiegłych.

²² M.in. z tytułu zwrotu niewykorzystanych dotacji.

²³ M.in. z wpływów z tytułu nieodpłatnego nabycia z mocy prawa przez Skarb Państwa mienia w trybie art. 25e ust. 1 i 2 ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 979, ze zm.) – środki pieniężne stanowiące mienie pozostałe po podmiocie wykreślonym z KRS oraz środków pieniężnych pochodzących z realizacji nabytych roszczeń pieniężnych.

²⁴ M.in. z wpływów z tytułu zwrotów dotacji, m.in. stypendium szkolnego socjalnego przyznanego w latach ubiegłych.

(98,2 tys. zł)²⁵ oraz 926 – Kultura fizyczna i sport (136,9 tys. zł)²⁶. Wyższe od planowanych dochody uzyskano w 13 działach²⁷ (łącznie o 56 254,3 tys. zł), w tym w dziale: 010 – Rolnictwo i łowiectwo o 15,6%, tj. o 2,4 tys. zł²⁸; 500 – Handel o 47,9%, tj. o 97,7 tys. zł²⁹; 600 – Transport i łączność o 313,1%, tj. o 234,4 tys. zł³⁰; 630 – Turystyka o 39,8%, tj. o 13,9 tys. zł³¹; 700 – Gospodarka mieszkaniowa o 15,2%, tj. o 21 324,9 tys. zł³²; 710 – Działalność usługowa o 379,1%, tj. o 2107,0 tys. zł³³; 750 – Administracja publiczna o 37,7%, tj. o 7182,7 tys. zł³⁴; 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa o 449,5%, tj. o 527,8 tys. zł³⁵; 801 – Oświata i wychowanie o 318,8%, tj. o 131,3 tys. zł³⁶; 851 – Ochrona zdrowia o 39,2%, tj. o 3512,9 tys. zł³⁷; 852 – Pomoc społeczna o 276,6%, tj. o 1345,7 tys. zł³⁸; 855 – Rodzina o 54,9%, tj. o 18 068,4 tys. zł³⁹ oraz 900 – Gospodarka komunalna i ochrona środowiska o 838,2%, tj. o 1705,3 tys. zł⁴⁰. Natomiast

²⁵ M.in. z wpływów z tytułu grzywien i innych kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych m.in. odszkodowania za szkodę całkowitą auta oraz szkodę powstałą w wyniku zalania budynku.

²⁶ M.in. z tytułu zwrotów części podatku VAT przez jednostkę samorządu terytorialnego.

²⁷ Dotyczy tych działów, w których dochody zostały zaplanowane w ustawie budżetowej.

²⁸ Wzrost dochodów wynikał ze zwiększonej liczby kar nakładanych przez Powiatowych Lekarzy Weterynarii, w szczególności za niespełnienie wymagań określonych w rozporządzeniu w sprawie higieny środków spożywczych oraz zwiększonych wpływów z tytułu opłat za nadzór nad ubojem zwierząt rzeźnych, ich rozbiorem lub przetwórstwem, kar grzywny wystawianych za sprzedaż żywności nieoznakowanej w języku polskim, stosowanie do produkcji lub wprowadzenie do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości oraz opłata za dokonanie oceny, badania laboratoryjne i wydawanie świadectw jakości handlowej. Kolejnym istotnym powodem większego wykonania dochodów była większa liczba wyrzutek przestępstw wskazanych w ustawie z dnia 13 października 1995 r. *Prawo Łowieckie* (Dz. U. z 2025 r., poz. 539 ze zm.).

²⁹ Wyższe wykonanie dochodów było wynikiem większej liczby kontroli zleconych przez Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wystawionych kar administracyjnych.

³⁰ Wynikało to głównie ze zwiększonych wpływów z tytułu opłat za wydane zaświadczenia ADR (potwierdzające posiadanie uprawnień, które umożliwiały pracę kierowców w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych na terenie Polski i za granicą) lub jego wtórnika, ze zwrotów dotacji oraz zwrot nadwyżki ubezpieczenia PZU.

³¹ Zwiększyła się liczba przeprowadzonych egzaminów dotyczących sprawdzenia kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika górskiego oraz opłat za kategoryzację obiektów hotelarskich.

³² Wynikało to głównie z wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości, a także wpływów ze sprzedaży drewna w trakcie wycinki drzew oraz odsetek za nieterminowe regulowanie należności.

³³ Spowodowane zwiększonymi wpływami z: wpłat z tytułu mandatów i grzywien nakładanych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego, z opłat egzaminacyjnych, z tytułu udostępnienia informacji geologicznej oraz ustanowienia użytkowania górniczego.

³⁴ Było to spowodowane m.in. wyższymi dochodami z tytułu zwrotu wydatków za lata ubiegłe, m.in. za dostawę energii elektrycznej, energii cieplnej, wody, odprowadzania ścieków. Ponadto uzyskano dochody z tytułu opłat za dokonanie wpisu, wpisu zmian i wykreślenia podmiotu leczniczego z rejestru podmiotów wykonujących działalność leczniczą, kary pieniężne z tytułu niezgłoszenia organowi rejestrowemu zmian danych objętych wpisem do rejestru podmiotów leczniczych, kary za niewydanie przez właściwy organ administracji architektoniczno-budowlanej – starostę (prezydenta miasta na prawach powiatu) decyzji w sprawie pozwolenia na budowę w ustawowym terminie, opłaty egzaminacyjne z tytułu przeprowadzenia egzaminu i wpisu do ewidencji instruktorów nauki jazdy. Wyższe wykonanie dochodów było także wynikiem większej liczby złożonych wniosków o wydanie karty pobytu, paszportu i większej liczby opłat za udostępnienie danych osobowych oraz bardziej skutecznego działania egzekucyjnego w zakresie odsetek.

³⁵ Głównie z powodu większych wpływów z tytułu kar i odszkodowań wynikających z umów oraz wyższych niż planowano dochodów budżetu państwa związanych z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego.

³⁶ Głównie z powodu większej liczby wniosków o wydanie duplikatów dokumentów oraz zwiększonych wpływów z tytułu najmu pomieszczeń w budynku archiwum Kuratorium Oświaty Delegatury w Legnicy oraz opłat wnoszonych przez placówki ubiegające się o przyznanie akredytacji.

³⁷ Wynikało to głównie z: wyegzekwowania należności za kary nałożone w latach poprzednich oraz wprowadzonych w trakcie roku nowych zasad stawek do umów najmu pomieszczeń, zwrotów z rozliczenia faktur korygujących, m.in. od dostawców energii elektrycznej i telekomunikacyjnych, zwrot kosztów komorniczych, zwrot składki z ubezpieczenia w PZU za rok 2023.

³⁸ Wynikało to głównie z wpływów z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych oraz zwiększonej liczby osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

³⁹ Wynikało to głównie z odzyskanych należności z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, poprzez egzekucję od dłużników alimentacyjnych oraz wpływów z rozliczeń/zwrotów z lat ubiegłych.

⁴⁰ Powodem były większe wpływy z tytułu opłat i kar pieniężnych nakładanych na podmioty w związku z nieprzebraniem przepisów z zakresu ochrony środowiska oraz możliwości wyegzekwowania należności przekazanych do egzekucji w związku z niewykonaniem w określonym terminie płatności.

nie zrealizowano planowanej wysokości dochodów na kwotę 578,7 tys. zł w dziale 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej, co wynikało m.in. ze zmniejszonej liczby składanych wniosków o wydanie zezwolenia na pracę sezonową przez cudzoziemców.

Dochody dysponenta III stopnia w 2024 r. wyniosły 28 712,9 tys. zł i były wyższe zarówno od planu o 9665,9 tys. zł (tj. o 50,8%) jak i od dochodów uzyskanych w 2023 r. o 3240,7 tys. zł (tj. o 12,7%). Stanowiły one 10,7% udziału w dochodach uzyskanych w części 85/02. Największe, bo sięgające 88,4% zrealizowanych dochodów DUW, były dochody w dziale 750 – Administracja publiczna (25 386,5 tys. zł), w tym w rozdziale 75011 – Urzędy wojewódzkie (25 251,0 tys. zł), w § 0930 – Wpływy z opłat paszportowych oraz pozostałych opłat konsularnych, w którym wykonanie w 2024 r. wyniosło 17 641,0 tys. zł (126,0% planu), co miało zasadniczy wpływ na wyższe osiągnięte przez dysponenta III stopnia dochody w tym rozdziale w stosunku do roku poprzedniego (wzrost o 1433,5 tys. zł, tj. o 8,8%). W tym samym rozdziale o 2915,7 tys. zł (tj. o 78,8%) więcej niż planowano zrealizowano dochody w § 0690 – Wpływy z różnych opłat⁴¹.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. należności pozostałe do zapłaty ogółem w części 85/02 wyniosły 1 756 974,2 tys. zł i wzrosły o 109 198,8 tys. zł, tj. o 6,6% w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost ten nastąpił przede wszystkim w dwóch następujących działach: 855 – Rodzina, gdzie należności wyniosły 1 598 750,9 tys. zł, co stanowiło 91,0% należności ogółem (wzrost o 107 336,8 tys. zł, tj. o 7,2%) i wynikało głównie z niewyegzekwowania od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 700 – Gospodarka mieszkaniowa, gdzie należności, w szczególności niewniesione opłaty za użytkowanie wieczyste, wyniosły 116 275,5 tys. zł, co stanowiło 6,6% należności ogółem (wzrost o 5659,2 tys. zł, tj. o 5,1%).

Zaległości netto w części 85/02 według stanu na 31 grudnia 2024 r. wyniosły 1 747 940,1 tys. zł i były wyższe o 100 401,5 tys. zł, tj. o 6,1% od zaległości netto na koniec 2023 r. Wpływ na to miał głównie wzrost zaległości w dziale 855 – Rodzina, w tym m.in. z tytułu niewyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Drugie co do wielkości zaległości netto wystąpiły w dziale 700 – Gospodarka mieszkaniowa, w rozdziale 70005 – Gospodarka gruntami i nieruchomościami, w § 2350, tj. związane z realizacją zadań zleczanych jednostkom samorządu terytorialnego, które wynosiły 118 223,7 tys. zł i w stosunku do 2023 r. (114 836,5 tys. zł) wzrosły o 2,9%.

Zaległości netto jednostek podległych Wojewodzie według stanu na 31 grudnia 2024 r. wynosiły 16 096,1 tys. zł i były niższe o 9143,3 tys. zł (tj. o 36,2%) od zaległości na koniec 2023 r. wynoszących 25 239,5 tys. zł. Znaczący spadek zaległości wystąpił w WIOŚ (o 8601,3 tys. zł, tj. o 60,7%)⁴², w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu (o 714,6 tys. zł, tj., o 20,3%)⁴³ oraz w Komendzie Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (o 110,5 tys. zł)⁴⁴.

Szczegółowe dane liczbowe dotyczące dochodów budżetowych w części 85/02 zawarto w tabeli stanowiącej załącznik 7.3. do niniejszej Informacji.

⁴¹ Z uwagi na większą liczbę złożonych wniosków o wydanie karty pobytu.

⁴² Spowodowany przede wszystkim odpisaniem należności z tytułu przedawnienia należności budżetowych dochodzonych przez organy egzekucyjne, których nie udało się wyegzekwować, a także umorzenie należności z tytułu kary pieniężnej wraz z odsetkami i kosztami upomnienia.

⁴³ Wskutek jednostronnego oświadczenia woli wierzyciela w sprawie umorzenia należności Skarbu Państwa.

⁴⁴ Przyczyną była m.in. spłata części należności przez dwóch kontrahentów.

4.2. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA I BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

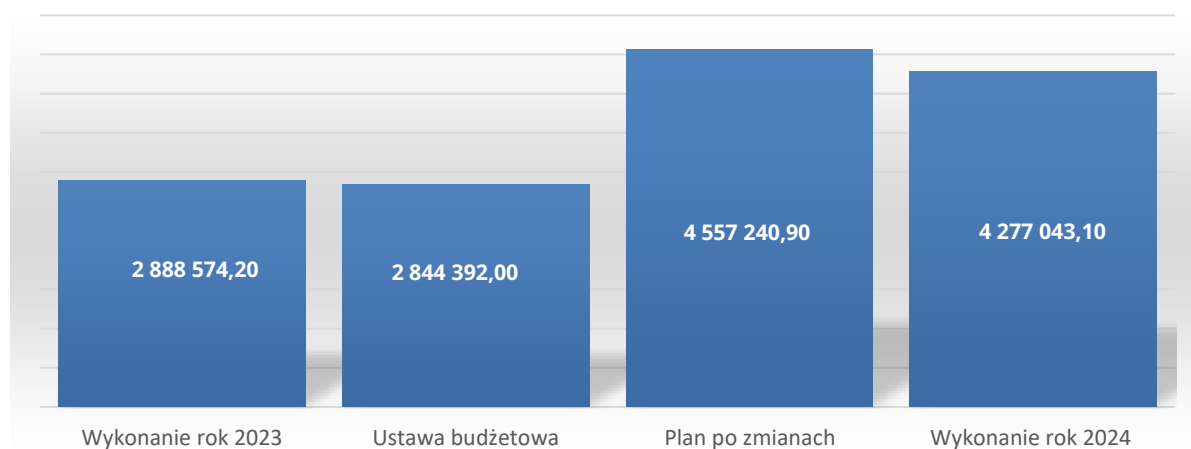
4.2.1. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA

Zaplanowane w ustawie budżetowej wydatki budżetu państwa w części 85/02 w kwocie 2 844 392,0 tys. zł, w trakcie roku podlegały zmianom i na koniec 2024 r. wyniosły 4 557 240,9 tys. zł. Źródłem zwiększenia (o 60,2%) planu wydatków były głównie środki pochodzące z rezerw celowych (43 pozycje⁴⁵) w łącznej kwocie 1 712 859,9 tys. zł oraz z części 42 Sprawy wewnętrzne w kwocie 10,0 tys. zł. Zmniejszenia planu wydatków dotyczyła jedna decyzja Ministra Finansów na kwotę 21,0 tys. zł.

Wydatki budżetu państwa w części 85/02 zostały zrealizowane w kwocie 4 277 043,1 tys. zł. Zwiększenie wydatków o 1 388 468,9 tys. zł, tj. o 48,1% w porównaniu do roku poprzedniego wynikało głównie z wprowadzenia stanu klęski żywiołowej – w związku z powodzią we wrześniu 2024 r., na obszarze części województwa dolnośląskiego, opolskiego oraz śląskiego – w celu zapobieżenia jej skutkom oraz w celu ich usunięcia⁴⁶. Z przeprowadzonej analiza wydatków w ośmiu działach klasyfikacji budżetowej⁴⁷ wynikało, iż w 2024 r. największe zmiany w stosunku do roku poprzedniego zaszły w dziale 852 – Pomoc społeczna, w którym nastąpiło zwiększenie wydatków o 163,3%⁴⁸ i wyniosło w kontrolowanym okresie 923 926,3 tys. zł (21,6% wydatków ogółem). Poziom realizacji wydatków na przestrzeni lat 2023–2024 i ich planowania w kontrolowanym okresie przedstawia wykres nr 2.

Wykres 2

Wydatki budżetu państwa w części 85/02 województwo dolnośląskie (w tys. zł)



Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli

⁴⁵ Z wyłączeniem rezerwy celowej budżetu środków europejskich.

⁴⁶ Na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, opolskiego oraz śląskiego (Dz. U. poz. 1365 ze zm.).

⁴⁷ Działy: [1] 010 – Rolnictwo i łowiectwo, [2] 600 – Transport i łączność, [3] 750 – Administracja publiczna, [4] 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, [5] 801 – Oświata i wychowanie, [6] 851 – Ochrona zdrowia, [7] 852 – Pomoc społeczna oraz [8] 855 – Rodzina.

⁴⁸ Wynikało to ze zwiększenia dotacji celowych dla gmin, pochodzących z rezerw celowych, z przeznaczeniem na: [1] wypłatę zasiłków celowych dla rodzin lub osób poszkodowanych w wyniku powodzi, która miała miejsce na terenie gmin województwa dolnośląskiego we wrześniu 2024 r.; [2] sfinansowanie wypłat dodatków osłonowych, przysługujących za okres od 1 stycznia 2024 r. do 30 czerwca 2024 r., oraz kosztów obsługi tego zadania realizowanego przez gminy w wysokości 2% łącznej kwoty dotacji wypłaconych w gminie, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym (Dz. U. z 2024 r. poz. 953); [3] realizację rządowego programu pn. „Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024–2027”, ustanowionej uchwałą Rady Ministrów.

Wydatki dysponenta środków budżetu państwa III stopnia⁴⁹ w 2024 r. wyniosły 189 658,4 tys. zł i były o 24 249,1 tys. zł, tj. o 14,7%, wyższe od wydatków w 2023 r. (165 409,3 tys. zł) oraz o 3727,6 tys. zł, tj. o (1,9%) niższe od planu (193 386,0 tys. zł), a także niższe o 12 668,6 tys. zł, tj. o 6,3%, od planu po zmianach (202 327,0 tys. zł). Największy udział w finansowaniu wydatków dysponenta środków budżetu państwa III stopnia, wynoszący 71,9%, miały środki przeznaczone na zadania zaliczane do działu 750 – *Administracja publiczna* w kwocie 136 436,0 tys. zł.

Kontrola wykonania budżetu państwa za rok 2024 r. wykazała, że spośród innych województw dolnośląskie poniosło największe wydatki wynikające z nieterminowego załatwiania spraw cudzoziemców, mimo skierowania w tej sprawie do Wojewody wniosku w Informacji o wynikach kontroli wykonania budżetu państwa w 2023 r. w części 85/02 – województwo dolnośląskie⁵⁰. Uiszczone je w związku z wyrokami Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu⁵¹ w sprawach ze skarg cudzoziemców dotyczących bezczynności i przewlekłości postępowania Wojewody. W 2024 r. WSA wydał 1898 wyroków⁵² w sprawach ze skarg osób starających się m.in. o zezwolenie na pobyt czasowy, zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego UE i wydania karty pobytu, w których Wojewoda był stroną, z czego w 311 wyrokach na koniec 2024 r. zasądzono odszkodowania.

Nieterminowe załatwianie spraw dotyczących cudzoziemców w DUW skutkowało koniecznością uregulowania zobowiązań, w łącznej wysokości 1770,0 tys. zł⁵³, wynikających z wyroków sądowych zasądzających odszkodowania za bezczynność i przewlekłość Wojewody przy prowadzonych postępowaniach przez Wydział SOC, co NIK uznała za działanie niegospodarne i nierzetelne. Stosownie do zapisów Regulaminu Organizacyjnego DUW do obowiązków dyrektora w zakresie zadań, realizowanych przez komórkę organizacyjną Urzędu, należało m.in. zapewnienie organizacji pracy umożliwiającej prawidłowe, efektywne, terminowe i rzetelne wykonywanie zadań. Dyrektor Wydziału SOC wprawdzie w swoich wyjaśnieniach wskazała m.in. że podjęto szereg czynności mających na celu zwiększenie nadzoru nad prowadzonymi w tym wydziale sprawami z zakresu legalizacji pobytu cudzoziemców (wprowadzono zmiany organizacyjne mające na celu wprowadzenie specjalizacji pracowników, rozpoczęto inwentaryzację niezapłaconych wyroków sądowych, a także polecono pracownikom realizację zaległych spraw z lat, w których bezczynność lub przewlekłość nie była wstrzymana w wyniku zapisów specustawy), jednak nie można ich uznać za skuteczne.

W toku kontroli stwierdzono również, że brak działań w celu niezwłocznego uregulowania przez DUW kwot wynikających z sześciu prawomocnych wyroków WSA w sprawach ze skarg

⁴⁹ Zgodnie z zarządzeniem nr 1 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 3 stycznia 2024 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa, trybu uruchamiania środków budżetu państwa, rozliczania dotacji udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego w układzie zadaniowym, realizację zadań Wojewody Dolnośląskiego jako dysponenta trzeciego stopnia środków budżetu państwa w zakresie dokonywania wydatków ujętych w planie finansowym DUW powierzono Dyrektorowi Generalnemu Urzędu, a obsługę finansową w zakresie dokonywania wydatków będących zasądzonymi zobowiązaniami (z tytułu rent i odszkodowań) Skarbu Państwa oraz wydatków związanych z obsługą mienia Skarbu Państwa – Wojewody Dolnośląskiego, powierzono Wydziałowi Finansów i Budżetu. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zaprezentowano łącznie wydatki dysponenta środków budżetu państwa III stopnia w odniesieniu do jednostki budżetowej (DUW) oraz z tytułu zasądzonych zobowiązań Skarbu Państwa (renty i odszkodowania) oraz wydatków związanych z obsługą Skarbu Państwa.

⁵⁰ Wniosek: W związku ze stwierdzonymi po raz kolejny w kontroli wykonania budżetu państwa w części 85/02 nieprawidłowościami dotyczącymi funkcjonowania Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców NIK wnosi o rozważenie wprowadzenia zmian organizacyjnych mających na celu usprawnienie działania tej komórki organizacyjnej.

⁵¹ Dalej: WSA.

⁵² Z tego: 355 wyroków, które zobowiązywały do wydania decyzji oraz 1 543 wyroków w których umorzono, oddalono lub odrzucono skargi na DUW.

⁵³ Tytułem odsetek; kar i odszkodowań na rzecz osób fizycznych (przewlekłość); kary i odszkodowania na rzecz osób fizycznych (bezczyńność); kary, odszkodowania na rzecz osób fizycznych (pozostałe); kary, odszkodowania na rzecz osób prawnych; koszty postępowania sądowego; opłaty za wpis od skargi kasacyjnej oraz koszty postępowania egzekucyjnego i opłaty komornicze.

cudzoziemców, a dotyczących beczynności i przewlekłości postępowania Wojewody spowodował, że w 2024 r. poniesiono wydatki tytułem kosztów postępowania egzekucyjnego i opłat komorniczych w łącznej kwocie 3,3 tys. zł. Zobowiązania te zostały zrealizowane w terminie od 58 do 540 dni od uprawomocnienia się wyroków oraz od 37 do 520 dni od ich daty wpływu do DUW. NK nie uznała za uzasadnione argumenty Dyrektor Wydziału SOC która wyjaśniła m.in., że koszty postępowania egzekucyjnego i opłat komorniczych DUW poniósł w wyniku wszczęcia egzekucji przez komorników na wniosek wierzycieli, czyli cudzoziemców. W ocenie NIK, w przypadku niezwłocznego regulowania kwot wynikających z prawomocnych wyroków sądów nie byłoby konieczności ponoszenia kosztów komorniczych.

W jednostce podległej Wojewodzie, czyli w WIOŚ w 2024 r. wydatki wyniosły 19 817,8 tys. zł, co stanowiło 99,4% wykonania planu po zmianach. W porównaniu do 2023 r., głównie z powodu podwyżek wynagrodzeń, nastąpił wzrost wydatków o 1 826,1 tys. zł, tj. o 10,1%.

Szczegółowe dane dotyczące wydatków w części budżetowej 85/02 – województwo dolnośląskie przedstawiono w załączniku nr 7.4. do niniejszej Informacji.

Rezerwy budżetowe

Głównym źródłem zwiększenia planu wydatków w części 85/02 w 2024 r. były środki przyznane z rezerw celowych pochodzące z części 83 budżetu państwa (43 tytuły), otrzymane na rok 2024, w kwocie ogółem 1 712 859,9 tys. zł, z czego wydatkowano 1 508 884,5 tys. zł, tj. 88,1%. W kontrolowanym okresie nie otrzymano środków pochodzących z rezerwy ogólnej.

W 2024 r. plan finansowy WIOŚ został zwiększony środkami z rezerwy celowej poz. 59 – Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej w łącznej kwocie 1025 tys. zł, z czego: 25,0 tys. zł przeznaczono na dofinansowanie zadania pn. "Organizacja wysokospecjalistycznych szkoleń dla inspektorów i pracowników obsługi WIOŚ we Wrocławiu" (100% wykonano zgodnie z przeznaczeniem), a 1000,0 tys. zł na dofinansowanie zadania pn. "Adaptacja obiektu biurowo-administracyjnego dla potrzeb wałbrzyskiej delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu", następnie zmniejszony na podstawie korekty decyzji Ministra Finansów o 949 tys. zł⁵⁴, po czym 17 grudnia 2024 r. złożono wniosek do Wojewody o objęcie blokadą pozostałych środków w wysokości 51,0 tys. zł.

Blokowanie planowanych wydatków

Działając na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵⁵ Wojewoda podejmował decyzje o blokowaniu planowanych wydatków, co oznaczało obowiązujący do końca roku zakaz dysponowania nimi. W 2024 r. na podstawie złożonych wniosków wydano 25 takich decyzji na łączną kwotę 42 979,0 tys. zł⁵⁶, w tym 4289,0 tys. zł dotyczyło rezerw celowych, a 38 690,0 tys. zł środków przyznanych w ustawie budżetowej (z czego 21 decyzji na łączną kwotę 42 181,0 tys. zł wydano w grudniu 2024 r.). Najwyższa kwota blokady, tj. 35 403,87 tys. zł, dotyczyła środków zaplanowanych w ustawie budżetowej i przekazanych do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów.

Wykonanie zaplanowanych wydatków według grup ekonomicznych

Podział wydatków w części 85/02 (w tym budżet środków europejskich), według grup ekonomicznych przedstawiał się w 2024 r. następująco: [1] dotacje i subwencje –

⁵⁴ Zaszła potrzeba zmiany umowy zawartej z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, z powodu konieczności unieważnienia dotychczas przeprowadzanych postępowań przetargowych, w wyniku których nie doszło do wyboru wykonawców realizujących prace budowlane uwzględnione w harmonogramie rzeczowo-finansowym na rok 2024.

⁵⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej: ufp.

⁵⁶ Największe blokady dotyczyły działu klasyfikacji budżetowej 851 – Ochrona zdrowia w kwocie 35 403,9 tys. zł (82,4% ogółu blokad).

3 367 083,7 tys. zł (78,2% wydatków ogółem); [2] świadczenia na rzecz osób fizycznych – 5238,4 tys. zł (0,1%); [3] wydatki bieżące jednostek budżetowych – 719 457,0 tys. zł (16,7%); [4] wydatki majątkowe – 143 453,0 tys. zł (3,3%); [5] środki własne Unii Europejskiej – 30 192,2 tys. zł (0,7%); [6] współfinansowanie projektów z udziałem UE (wydatki na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 ufp, w tym wydatki budżetu środków europejskich) – 41 810,9 tys. zł (1,0%). W stosunku do roku poprzedniego o 39,7% zmniejszyły się wydatki w grupie środki własne Unii Europejskiej oraz o 6,1% w grupie współfinansowanie projektów z udziałem środków UE, a zwiększyły: o 55,6% w grupie dotacje i subwencje, o 14,1% w grupie świadczenia na rzecz osób fizycznych, o 22,8% w grupie wydatków bieżących jednostek budżetowych oraz o 59,6% w grupie wydatków majątkowych.

W WIOŚ struktura wydatków według grup ekonomicznych nie uległa istotnej zmianie. W porównaniu do 2023 r. zmniejszyły się wydatki w grupach ekonomicznych: świadczenia na rzecz osób fizycznych oraz wydatki majątkowe, a zwiększyły wydatki bieżące jednostek budżetowych. W 2024 r. wydatki bieżące jednostek budżetowych stanowiły 99,3% ogółu wydatków WIOŚ (w 2023 r. – 95,2%), świadczenia na rzecz osób fizycznych 0,4% (w 2023 r. – 0,6%), natomiast wydatki majątkowe – 0,3% (w 2023 r. – 4,2%) wszystkich wydatków WIOŚ.

Zrealizowana, w ramach części budżetu państwa 85/02, wartość dotacji łącznie z dotacjami na wydatki majątkowe i na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE, wyniosła 3 505 123,7 tys. zł (93,0% planu po zmianach) składały się na nią⁵⁷:

- dotacje celowe dla jednostek samorządu terytorialnego⁵⁸ w kwocie 3 355 475,1 tys. zł (99,7%);
- dotacje celowe dla pozostałych jednostek sektora finansów publicznych w kwocie 4348,2 tys. zł (0,1%);
- dotacje podmiotowe w kwocie 3794 tys. zł (0,1%);
- dotacje celowe na dofinansowanie zadań zleconych fundacjom, stowarzyszeniom oraz pozostałym jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych w kwocie 3466,4 tys. zł (0,1%).

W 2024 r. w DUW podjęto 26 kontroli finansowych dotyczących udzielonych dotacji, z których zakończono 17, sporządzając wystąpienia pokontrolne. Ponadto zakończono czynności kontrolne opracowując 11 wystąpień pokontrolnych z kontroli rozpoczętych w 2023 r. Pozytywnie oceniono 20 kontrolowanych jednostek, dwie pozytywnie z uchybieniami, a sześć pozytywnie z nieprawidłowościami.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych w części 85/02 w 2024 r. wynoszące 5238,4 tys. zł stanowiły 96,3% planu po zmianach, z czego poniesione przez dysponenta III stopnia 1434,8 tys. zł (tj. 98,8% planu po zmianach)⁵⁹.

Zrealizowane wydatki bieżące jednostek budżetowych w tej samej części i okresie wyniosły 719 457,0 tys. zł (98,3% planu po zmianach), w tym przez dysponenta III stopnia w kwocie 180 305,4 tys. zł (94,6% planu po zmianach). Wydatki bieżące WIOŚ w 2024 r. zostały wykonane w wysokości 19 677,1 tys. zł (99,6% planu po zmianach), tj. więcej o 2548,1 tys. zł (o 14,9%) niż roku poprzednim a powodem zwiększenia wydatków w tej grupie był wzrost wynagrodzeń w sferze

⁵⁷ Dotyczy wydatków na dotacje ogółem w kwocie 3 367 083,7 tys. zł – bez wydatków majątkowych i współfinansowania projektów z udziałem UE.

⁵⁸ Dalej: j.s.t.

⁵⁹ Główne rodzaje świadczeń finansowane z tych środków to: zasądzone renty oraz zwrot kosztów noclegu i dojazdu na posiedzenia składu orzekającego członka Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych, ekwiwalent za pranie odzieży roboczej, zakup odzieży roboczej, refundacja zakupu szkielek korekcyjnych, zakup rękawic roboczych i odzieży roboczej dla pracowników technicznych, archiwistów, kadry sprzątającej, zakup obuwia roboczego dla pracowników technicznych, kadry sprzątającej, zakup wody dla pracowników na czasu upałów, zakup środków ochrony osobistej dla pracowników technicznych.

budżetowej i składek od nich pochodnych, a także wzrost odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.

Przeciętne zatrudnienie⁶⁰ w części 85/02 w 2024 r. wyniosło 3450 osób i było wyższe niż w roku poprzednim o 28 osób. Natomiast mieszczące się w nim przeciętne zatrudnienie w DUW⁶¹ wynoszące 931,35 osoby, zwiększyło się w stosunku do 2023 r. o 8,48 osób (tj. o 0,9%), ze względu na wzrost zatrudnienia w Wojewódzkim Inspektoracie Transportu Drogowego⁶² oraz w Wojewódzkim Zespole Orzekania o Niepełnosprawności⁶³, a także rotacją kadrową w innych komórkach organizacyjnych DUW. Wydatki na wynagrodzenia w tym okresie wyniosły 484 918,0 tys. zł (99,8% planu po zmianach) i były wyższe w porównaniu do wydatków z 2023 r. o 80 801,4 tys. zł, tj. o 20,0%, a wynikało to m.in. z: [1] wzrostu średniorocznego wskaźnika wynagrodzeń w sferze budżetowej⁶⁴ oraz 20,0% wzrostu wynagrodzeń pracowników zatrudnionych poza korpusem służby cywilnej; [2] utworzenia dodatkowych etatów w WITD i WZON; [2] regulacji wynagrodzeń wizytatorów, zatrudnionych w Kuratorium Oświaty we Wrocławiu, w okresie od 1 października do 31 grudnia 2024 r.; [3] regulacji wynagrodzeń pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, pochodzących z Ukrainy, w ramach wzmocnienia inspekcji sanitarnej. DUW wydatkował na wynagrodzenia 115 911,2 tys. zł, było to o 18 628,4 tys. zł, tj. o 18,0% więcej niż w roku poprzednim. Największy wzrost, bo o 241,1% (o 235,7 tys. zł)⁶⁵ dotyczył wypłat pracownikom DUW ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe⁶⁶. Ponadto wyższe o 52,5%⁶⁷ w stosunku do roku 2023 były wydatki na wynagrodzenia doradców poprzedniego Wojewody⁶⁸.

NIK oceniła jako działanie nierzetelne i niegospodarne zaniechanie podjęcia działań na rzecz ograniczenia przypadków uzasadniających konieczność wypłaty 46 pracownikom⁶⁹ łącznie 237,2 tys. zł tytułem ekwiwalentów za niewykorzystane urlopy wypoczynkowe⁷⁰ bez uprzedniego skutecznego zobligowania tych osób do wykorzystania przysługujących im urlopów wypoczynkowych przed rozwiązaniem stosunków pracy. Stosownie do art. 161 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy⁷¹ pracodawca jest bowiem obowiązany udzielić pracownikowi urlopu w tym roku kalendarzowym, w którym pracownik uzyskał do niego prawo. Urlopy zaległy powinien być wykorzystany najpóźniej do końca września kolejnego roku. Ponadto, stosownie do art. 167¹ Kodeksu pracy pracownik jest obowiązany wykorzystać przysługujący mu urlop, jeżeli w tym okresie pracodawca udzieli mu urlopu. To, że decyzja pracodawcy w tym przedmiocie jest nieodwołalna, potwierdza między innymi wyrok Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2011 r., sygn. akt II PK 302/10. Z orzeczenia tego wynika, że pracodawca może zobowiązać pracownika zatrudnionego na podstawie powołania, którego odwołał ze stanowiska, do wykorzystania w okresie wypowiedzenia zaległego i proporcjonalnie także bieżącego urlopu wypoczynkowego,

⁶⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

⁶¹ Rozumiane jako suma przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych rodzajach statusów zatrudnienia poszczególnych rozdziałów klasyfikacji budżetowej.

⁶² W związku z realizacją zadań wynikających z ustawy z dnia 26 stycznia 2022 r. o zmianie ustawy o transporcie drogowym, ustawy o czasie pracy kierowców oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r., poz. 209), w tym na sfinansowanie wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dodatkowych członków korpusu służby cywilnej przewidzianych do zatrudnienia od 1 maja 2024 r. na stanowiskach inspektorskich (dalej: WITD).

⁶³ W związku z realizacją dodatkowych zadań dotyczących ustalania poziomu potrzeby wsparcia, wynikających z ustawy z 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym (Dz. U. poz. 1429 ze zm.).

⁶⁴ Wynoszącego 120,0%.

⁶⁵ Ze 167,0 tys. zł (50 pracowników) na 402,7 tys. zł (85 pracowników).

⁶⁶ W DUW obowiązywało porozumienie w sprawie planów urlopowych zawarte 24 marca 2021 r. pomiędzy DUW a Zakładowym Związkiem Zawodowym Pracowników DUW, w którym strony uzgodniły, że począwszy od 2021 r. nie sporządza się planów urlopów wypoczynkowych dla pracowników DUW.

⁶⁷ W 2023 r. wydatki te wyniosły 185,4 tys. zł, a w 2024 r. 282,7 tys. zł.

⁶⁸ W 2024 r. zatrudnionych było trzech doradców wojewody, w tym jeden od 8 stycznia do 2 lutego 2024 r.

⁶⁹ Z wyłączeniem wypłat ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, pracowników Wydziału Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców.

⁷⁰ W wymiarze wynoszącym w sumie 445,2 dni (w tym 163,25 dni zaległego urlopu).

⁷¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 277 ze zm. Dalej: Kodeks pracy.

mimo że w okresie wypowiedzenia pracownik – zachowując prawo do wynagrodzenia – nie ma obowiązku świadczenia pracy. Dyrektor Generalny DUW wyjaśniła wprawdzie, że pracodawca podejmował próby udzielania urlopów wypoczynkowych pracownikom w okresie wypowiedzenia, również kadry pracowniczej, a wyjątkiem było przebywanie pracowników na innej usprawiedliwionej nieobecności, np. zwolnieniu lekarskim lub gdy obecność pracownika była wymagana ze względu na zabezpieczenie wykonania powierzonych mu zadań. Z przedłożonej do kontroli dokumentacji źródłowej wynikało jednak, że tylko w przypadku siedmiu z 46 pracowników DUW podejmował próby udzielenia urlopów wypoczynkowych pracownikom w okresie wypowiedzenia. Tylko pięciu pracowników z kadry kierowniczej skutecznie zobligowano do wykorzystania przez nich urlopów (udzielono im urlopów wypoczynkowych), jednak w końcowym okresie płatnego nieświadczenia przez te osoby pracy, co skutkowało wypłatą ekwiwalentów pieniężnych za część niewykorzystanego urlopu wypoczynkowego. W przypadku dwóch dyrektorów z którymi zawarto ugody, zostali oni powiadomieni po ustaniu stosunku pracy, że został im udzielony urlop wypoczynkowy. Zdaniem NIK, aby urlop wypoczynkowy spełniał swoje przeznaczenie (regeneracja sił psychicznych i fizycznych pracownika) powinien być udzielany w naturze, czyli w dniach wolnych od pracy, a wypłata ekwiwalentu za niewykorzystany urlop jest dopuszczalna tylko w wyjątkowych przypadkach, w których w zasadzie niemożliwe jest skorzystanie z udzielenia urlopu w naturze z przyczyn obiektywnych, na które pracodawca nie ma wpływu (np. absencja chorobowa).

Kontrola w DUW⁷² wykazała również, że od 13 marca 2024 r. nie było obsadzone stanowisko Dyrektora Wydziału Finansów i Budżetu⁷³, a Zastępca Dyrektora tego Wydziału nie posiadał pisemnego zakresu czynności. W ocenie NIK było to nierzetelne, gdyż naruszało standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁷⁴, w szczególności standard: A.3. Struktura organizacyjna, A.4. Delegowanie uprawnień, C.11. Nadzór, C.12. Ciągłość działania. Z regulacji wewnętrznych DUW wynikało, że dyrektor kieruje pracą komórki organizacyjnej Urzędu i ponosi odpowiedzialność za realizację zadań należących do jej właściwości, a w czasie jego nieobecności pracą wydziału kieruje zastępca dyrektora, wykonuje ona zadania przez dyrektora w zakresie czynności, uprawnień i odpowiedzialności. NIK nie uznała za uzasadnione wyjaśnienie Dyrektora Generalnej DUW, która wskazała m.in., że brak powołania Dyrektora WFiB nie jest niezgodny z zapisami Statutu i Regulaminu DUW, a uwzględniając zmiany, które zaszły od marca 2024 r. (odwołania ówczesnej Dyrektora WFiB) w zakresie osób sprawujących funkcje Wojewody oraz Dyrektora Generalnego nie podjęto jeszcze decyzji w zakresie powołania Dyrektora WFiB. NIK stoi na stanowisku, że na gruncie treści regulaminu DUW nieobecność dyrektora można odnosić wyłącznie do sytuacji faktycznej, tj. takiej, w której stanowisko to jest obsadzone, ale osoba je piastująca nie jest obecna w pracy. Regulamin nie zawiera zasad kierowania komórką organizacyjną rangi Wydziału w sytuacji, gdy stanowisko nie jest obsadzone. Ponadto uwarunkowania wynikające z Regulaminu DUW są dysfunkcyjne, gdyż brak osadzenia stanowiska nie powinien stanowić przeszkody do określenia pracownikowi pisemnego zakresu czynności.

Zrealizowane wydatki na wynagrodzenia bezosobowe w części 85/02 w kontrolowanym okresie wyniosły 9610,1 tys. zł, tj. 53,2% planu po zmianach⁷⁵, z czego dysponent III stopnia – DUW na wynagrodzenia bezosobowe (w tym umowy zlecenia i umowy o dzieło) zaplanował 15 412,0 tys. zł, w trakcie roku budżetowego zmniejszono tą kwotę do 15 055,0 tys. zł, z czego zrealizowano 45,7%⁷⁶ (6884,6 tys. zł), przy czym były one większe (o 152,7%) niż w roku ubiegłym (2723,9 tys. zł). Z analizy struktury wydatków poniesionych przez DUW na wynagrodzenia bezosobowe w 2024 r. w kwocie 6884,6 tys. zł (§ 417) wynikało, że w rozdziale 85321 – Zespoły do

⁷² Na dzień zakończenia czynności kontrolnych tj. 1 kwietnia 2025 r.

⁷³ Dalej: WFiB.

⁷⁴ Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF Nr 15, poz. 84).

⁷⁵ Z uwagi na brak kandydatów spełniających wymogi zatrudniono mniejszą niż planowano liczbę osób.

⁷⁶ Przyczyna jak wyżej.

spraw orzekania o niepełnosprawności – wydatkowano najwięcej, tj. 5630,1 tys. zł (747,7% względem roku 2023). Powyższe środki przeznaczono m.in. na: [1] wynagrodzenia dla specjalistów za udział w komisjach orzekających, ocenę poziomu wsparcia, wydanie decyzji o poziomie wsparcia [2] wynagrodzenia dla lekarzy za wydanie orzeczeń/opinii o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności. Powodem zwiększenia wydatków na wynagrodzenia bezosobowe w DUW była realizacja przez WZON od 2024 r. nowego zadania tj. ustalenie poziomu potrzeby wsparcia, którego zakres wynikał z ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 23 listopada 2023 r. w sprawie ustalania poziomu wsparcia⁷⁷. W 2024 r. liczba specjalistów ustalających poziom potrzeby wsparcia, powołanych przez Wojewodę na podstawie § 2 ust. 1 ww. rozporządzenia wynosiła 151 osób. Skład osobowy oraz wynagrodzenia specjalistów określały zarządzenia Wojewody⁷⁸.

W związku z wejściem w życie nowej ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym w Urzędzie znacznie wzrosło zatrudnienie/wydatki w rozdziale 85321– Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności. Nowe rozwiązanie ustawowe wymaga na początku weryfikacji wszystkich wydanych do tej pory orzeczeń o niepełnosprawności, a także ocenę nowych zgłoszeń. Zakres zadania ma charakter przejściowy i wymagało zaangażowania nowych zasobów kadrowych. W tej sytuacji NIK dostrzega potrzebę systemowego rozwiązania problemu, by zabezpieczyć środki na realizację tego zadania, ponieważ organizacja zasobów kadrowych urzędów wojewódzkich powinna być dostosowana do skali nałożonych na nie zadań.

W 2024 r. w DUW zawarto 122 umowy zlecenia⁷⁹, z czego sześć z własnymi pracownikami⁸⁰ (przedmiot tych umów był inny niż zakresy obowiązków pracowników wykonujących zlecone zadania). Z tego tytułu wydatkowano łącznie 1170,6 tys. zł, tj. o 1102,5 tys. zł mniej niż w roku poprzednim (o 51,5%), kiedy zawarto 181 umów zlecenia (w tym pięć z własnymi pracownikami)⁸¹. W WIOŚ nie zawierano w kontrolowanym okresie umów zleceń⁸².

Szczegółowe dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 85/02 – województwo dolnośląskie przedstawiono w załączniku nr 7.5. do niniejszej Informacji.

Kwota zaplanowanych pierwotnie wydatków majątkowych DUW wyniosła 4972,0 tys. zł i obejmowała 12 zadań. W trakcie roku wprowadzono 14 nowych i zrezygnowano z dwóch zadań⁸³, których źródłem finansowania były środki pochodzące z oszczędności na skutek przesunięć pomiędzy zadaniami, a także z rezerwy Wojewody Dolnośląskiego⁸⁴. Zmiany te wynikały z potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa dla wytwarzanej i przechowywanej w pomieszczeniach DUW dokumentacji, jak również mienia urzędowego i infrastruktury, w tym

⁷⁷ Dz. U. poz. 2581.

⁷⁸ Zarządzenie nr 63 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 lutego 2024 r. w sprawie składu osobowego Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz zadań i wysokości wynagrodzenia Członków Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz zarządzenie nr 454 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 12 sierpnia 2024 r. zmieniające zarządzenie w sprawie składu osobowego Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz zadań i wysokości wynagrodzenia Członków Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności.

⁷⁹ Umowa zlecenie trwająca trzy miesiące lub dłużej, lub powtarzana nieprzerwanie przez ten okres.

⁸⁰ W tym 116 umów (dwie z własnymi pracownikami) z osobami wykonującymi zadania podstawowe rozumiane jako wykonywanie pracy w komórkach merytorycznych (przedmiotem umów było m.in. kontrola PZON i szkolenia; realizacja zadań dyspozytora medycznego, realizacja Krajowego Programu Zapobiegania HIV i zwalczania AIDS oraz sześć umów (w tym cztery z własnymi pracownikami) z osobami wykonującymi zadania pomocnicze w komórkach obsługowych (przedmiotem umów było m.in. protokołowanie posiedzeń WZON, sprzątanie pomieszczeń biurowych w DUW, prace gospodarcze).

⁸¹ Wydatki poniesione na umowy zlecenia w 2023 r. wyniosły 2 273,1 tys. zł.

⁸² Trwających trzy miesiące lub dłużej, lub powtarzanych nieprzerwanie przez ten okres.

⁸³ Wykonanie dodatkowych gniazd sieci LAN oraz gniazdek elektrycznych z uziemieniem sieci 230 V w pomieszczeniach w budynku Delegaturze w Legnicy przy ul. Skarbka 3 (129,2 tys. zł) oraz Zakup sprzętu audiowizualnego dla Biura Wojewody DUW we Wrocławiu (78,9 tys. zł)

⁸⁴ O której mowa w art. 140 ust. 4 ufp, w ramach części 85/02 województwo dolnośląskie.

materiałów i narzędzi pracy; wymiany wyeksploatowanego wyposażenia oraz zakupu urządzeń i sprzętu technicznego niezbędnego do przeprowadzania sprawnej i skutecznej kontroli lotniczego przejścia granicznego Wrocław-Strachowice. Spośród 24 nie wykonano czterech zadań⁸⁵. Ponadto dwa zadania zrealizowano bez ujęcia w planie finansowym. Ogółem wartość zrealizowanych zadań wyniosła 4814,7 tys. zł (83,4% planu po zmianach). Wszystkie założone na rok 2024 efekty w ramach poniesionych wydatków majątkowych zostały osiągnięte.

Stwierdzono jednak, że we właściwym czasie nie podjęto działań w celu zablokowania planowanych wydatków majątkowych, w łącznej kwocie 918,1 tys. zł (15,9% planu wydatków po zmianach), w sytuacji wystąpienia okoliczności wskazujących na to, że nie zostaną one w 2024 r. poniesione (nadmiar środków finansowych). Dotyczyło to: [1] siedmiu zadań realizowanych przez Wydział Infrastruktury i niewykorzystanej kwoty 75,2 tys. zł (ostatnia umowa została zawarta 6 grudnia 2024 r.), [2] siedmiu zadań realizowanych przez Wydział Administracji i Logistyki i niewykorzystanej kwoty 140,5 tys. zł (zadania zostały wykonane w okresie od sierpnia do grudnia 2024 r., a ostatni protokół odbioru końcowego został przyjęty 23 grudnia 2024 r.), [3] czterech zadań realizowanych przez Wydział Zdrowia i niewykorzystanej kwoty 177,2 tys. zł (zadania zostały zrealizowane w terminie od października do grudnia, a ostatnią umowę podpisano 13 grudnia 2024 r.), [4] jednego zadania w kompetencji Wydziału Administracji i Logistyki, które zostało przeniesione do realizacji na rok 2025, co spowodowało niewykorzystanie kwoty 525,2 tys. zł (rozliczenie inwestycji miało nastąpić w marcu 2025 r., tj. do 180 dni od podpisania umowy z 18 października 2024 r.). Z wyjaśnień Dyrektorów ww. wydziałów wynikało, że niewykorzystanych środków nie zgłoszono do zablokowania ponieważ prowadzono jeszcze inne postępowania przetargowe a postępowania realizowane przedłużały się, traktowano te środki jako zabezpieczenie wydatków związanych z wykonaniem robót dodatkowych, brano pod uwagę fakultatywność decyzji o blokadzie wydatków budżetowych wynikającą z art. 177 ufp, nie otrzymano z Ministerstwa Finansów żadnych wytycznych dotyczących blokowania wydatków. NIK nie uznała tych wyjaśnień za uzasadnione, szczególnie mając na względzie wytyczne zawarte w punkcie 3 załącznika nr 2 pn. „Procedura Nr 2 – Blokowanie planowanych wydatków budżetowych” do zarządzenia nr 371 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia procedur realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego, zgodnie z którymi wnioski o blokowanie planowanych wydatków budżetowych sporządza się niezwłocznie z chwilą stwierdzenia przesłanek wynikających z art. 177 ufp. Nie kwestionując fakultatywnego charakteru decyzji o blokowaniu planowanych wydatków w przypadku stwierdzenia ich nadmiaru NIK uznała, że Dyrektorzy komórek organizacyjnych DUW powinni przekazywać informacje o nadmiarze środków na realizację zadań publicznych i zgłosić dysponentowi części 85/02 ostateczne potrzeby środków na wydatki majątkowe. Blokowanie wydatków jest bowiem jednym z instrumentów dokonywania zmian w budżecie państwa, umożliwiających elastyczne zarządzanie środkami publicznymi na poziomie całego budżetu, co jest szczególnie istotne w sytuacji nagle zmieniających się warunków i pojawiających się nowych potrzeb.

Badanie wydatków majątkowych wykazało również, że w DUW przy realizacji siedmiu zadań⁸⁶ inwestycyjnych nie dokonano zmian w planie finansowym w stosunku do stanu na początek roku, w zakresie zadań, których realizacja nie była możliwa w 2024 r., bądź których wykonanie przekraczało plan finansowy, a stosownie do punktu 1 i 6 załącznika nr 3 pn. "Procedura Nr 3 – Zmiany w planie wydatków budżetu Wojewody Dolnośląskiego oraz ich dokonywanie", zarządzenia nr 371 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 9 lipca 2024 r. w sprawie ustalenia procedur realizacji budżetu Wojewody Dolnośląskiego: [1] wnioski o dokonanie zmian składa się

⁸⁵ Zrezygnowano z następujących pozycji: [1] Zakup i dostawa samochodu dla Straży Granicznej we Wrocławiu-Strachowicach do kontroli ruchu granicznego; [2] Modernizacja pomieszczeń w budynku DUW we Wrocławiu przy al. Jaworowej; [3] Zakup wyposażenia magazynów przeciwpowodziowych oraz [4] Modernizacja infrastruktury radiowej w Dyspozytorii Medycznej.

⁸⁶ Przez Wydział Zdrowia, Wydział Infrastruktury oraz Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego.

na bieżąco; [2] wnioski o dokonanie zmian w zakresie wydatków majątkowych pomiędzy zadaniami w ramach danego działu, rozdziału, § zatwierdzone są przez Wojewodę w formie akceptacji. Dyrektorzy poszczególnych wydziałów w swoich wyjaśnieniach najczęściej powołali się na reorganizację struktur DUW, co według NIK nie może usprawiedliwiać braku wnioskowania do Wojewody o dokonanie zmian pomiędzy zadaniami w ramach danego działu, rozdziału czy paragrafu.

Wydatki majątkowe WIOŚ w 2024 r. zostały wykonane w wysokości 60,9 tys. zł⁸⁷ (54,4% planu po zmianach), tj. mniej o 691,1 tys. zł (o 92%) niż w 2023 r. Wynikało to z niewydatkowania środków pochodzących z rezerwy celowej poz. 59 na zadanie „Adaptacja obiektu biurowo-administracyjnego dla potrzeb wałbrzyskiej Delegatury Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu”.

Wyniki szczegółowego badania wydatków

a) Rezerwy celowe

Badanie w zakresie rozdysponowania przez dysponenta części 85/02 środków z czterech rezerw celowych⁸⁸ o wartości ogółem 208 962,0 tys. zł (stanowiących 12,2% zwiększenia planu wydatków środkami pochodzącymi z rezerw celowych) wykazało, że:

- wnioskowanie o środki z rezerw celowych wynikało z faktycznych potrzeb i było celowe, przy czym nierzetelnie skalkulowano zapotrzebowanie na środki z rezerwy celowej poz. 7 Dopłaty do paliwa rolniczego przeznaczonej na sfinansowanie zwrotu producentom rolnym części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej oraz pokrycie kosztów gmin związanych z realizacją tego zadania, co skutkowało zaniżeniem o 40 441,0 tys. zł środków zaplanowanych w ramach tej rezerwy celowej. Skutkiem tego było zawniaskowanie⁸⁹ przez Wojewodę o uruchomienie środków na sfinansowanie II okresu płatniczego 2024 w ww. wysokości z rezerwy celowej poz. 69 Dodatkowe środki na działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tys. mieszkańców;
- w każdym przypadku po otrzymaniu decyzji Ministra Finansów o zwiększeniu planu wydatków, wprowadzono zmiany w planie finansowym dysponenta części budżetowej na rok 2024;
- środki otrzymane z rezerw zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem;
- poziom wykorzystania środków pochodzących z poszczególnych rezerw celowych wyniósł od 78,5% poprzez 89,3% do 100% (w dwóch przypadkach).

Stwierdzona w trakcie badania rezerw celowych kolejna nieprawidłowość polegała na tym, że Wojewoda nie zablokował planowanych wydatków w wysokości 3478,3 tys. zł (tj. 6,4% środków

⁸⁷ Na zakup urządzeń wielofunkcyjnych.

⁸⁸ O następujących tytułach: [1] poz. 07 – Dopłaty do paliwa rolniczego (67 122,2 tys. zł); [2] poz. 10 – Środki na realizację umów zawartych przez Ministra Klimatu i Środowiska w związku z poleceniem Prezesa Rady Ministrów (54 033,2 tys. zł), [3] poz. 16 – Zobowiązania wymagalne skarbu państwa (47 365,6 tys. zł) oraz [4] poz. 69 – Dodatkowe środki na działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tys. mieszkańców (40 441,0 tys. zł).

⁸⁹ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi 26 września 2024 r. zaakceptował wniosek Wojewody o uruchomienie środków z rezerwy celowej z poz. 69 Dodatkowe środki na działalność kół gospodyń wiejskich oraz orkiestr dętych w gminach o wielkości do 20 tys. mieszkańców na sfinansowanie II okresu płatniczego 2024, a Minister Finansów decyzją z 10 października 2024 r. (znak: MF/FG.4143.3.259.2024.MF.3804) zwiększył budżet państwa w części 85/02 o wnioskowane środki.

rezerwy otrzymanej na ten cel) pochodzących z rezerwy celowej poz. 10⁹⁰ przyznanych decyzją Ministra Finansów z 11 października 2024 r., pomimo posiadania wiedzy, że ww. środki nie zostaną wykorzystane przez gminy do końca 2024 r. W ocenie NIK, mając na uwadze możliwość przewidzianą w art. 177 ust. 1 pkt 3 ufp niepodjęcie przez Wojewodę decyzji o blokowaniu planowanych wydatków budżetowych w sytuacji stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków było działaniem nierzetelnym. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej wyjaśniła, że nieprzekazanych środków nie zgłoszono do blokady, ponieważ do końca grudnia gminy prosiły o przekazywanie zaplanowanych dla nich środków, co było spowodowane w niektórych przypadkach przeciągającą się weryfikacją przyjętych przez gminę wniosków o wypłatę świadczenia. Były to jednak tylko pojedyncze wnioski (trzem gminom przekazano dotację w kwocie 20,7 tys. zł), których realizacja w przedostatnim dniu roku i tak nie wpłynęła na całkowite wyczerpanie przyznanej puli środków. DUW już co najmniej 10 grudnia 2024 r. (ze względu na składane przez gminy sprawozdania) posiadał wiedzę o przyznanych przez gminy świadczeniach (a nie przewidywanych) i kwotach jakie zostaną wydatkowane do 31 grudnia 2024 r. Ponadto do 23 grudnia 2024 r. DUW przekazał gminom jedynie kwotę w wysokości 50 534,20 zł, a zatem posiadał wiedzę o tym, że dysponuje znacznym nadmiarem niewykorzystanych środków, w wysokości 3499,0 tys. zł.

Analiza rozdysponowania przez WIOŚ rezerwy celowej poz. celowej poz. 59 – Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej o wartości ogółem 1025,0 tys. zł nie wykazała nieprawidłowości.

b) Blokadę wydatków

Badanie decyzji o blokowaniu wydatków przeprowadzone na próbie 87,6% wartości dokonanych blokad⁹¹ (w związku z niewykorzystaniem środków przez Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz przez Kuratora Oświaty z przeznaczeniem na zatrudnienie nauczycieli w celu realizacji zadań doradcy metodycznego) wykazało, że: [1] dokonano ich na podstawie umotywowanego wniosku jednostki i właściwych wydziałów DUW; [2] wnioski o blokadę oraz decyzje dysponenta o blokadzie zaplanowanych wydatków zostały wprowadzone do Informatycznego Systemu Obsługi Budżetu Państwa TREZOR⁹²; [3] za wyjątkiem jednego, niżej opisanego przypadku, decyzje o blokowaniu wydatków Wojewoda podejmował i zostały one wpisane do systemu TREZOR niezwłocznie [4] w dwóch przypadkach decyzje dotyczyły zablokowania środków ujętych w ustawie budżetowej na kwotę 36 017,5 tys. zł.

Pomimo dysponowania co najmniej od 13 września 2024 r. informacjami o wystąpieniu okoliczności⁹³ uzasadniających dokonanie blokady środków zaplanowanych w ustawie budżetowej z przeznaczeniem dla Samorządu Województwa Dolnośląskiego na sfinansowanie w 2024 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów, Wojewoda decyzję w tej sprawie podjął z nieuzasadnioną zwłoką, dopiero 30 grudnia 2024 r. Blokadę środków na kwotę 35 403,9 tys. zł dokonał po upływie 108 dni od wystąpienia okoliczności uzasadniających podjęcie decyzji w tej sprawie. Według NIK nieuzasadnione były argumenty Dyrektor Wydziału Zdrowia,

⁹⁰ Środki na realizację umów zawartych przez Ministra Klimatu i Środowiska w związku z poleceniem Prezesa Rady Ministrów przeznaczonych na wypłatę świadczeń bonu energetycznego, tj. jednorazowych świadczeń pieniężnych przeznaczonych dla gospodarstw domowych o niższych dochodach.

⁹¹ Na łączną kwotę 42 978,5 tys. zł.

⁹² Dalej: TREZOR.

⁹³ Marszałek Województwa Dolnośląskiego pismem z 13 września 2024 r. (znak: DZ-Z-II.9052.2.2024) przekazał Wojewodzie informację o wykorzystaniu na 31 sierpnia 2024 r. środków przeznaczonych na sfinansowanie w 2024 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów oraz przewidywanym całkowitym ich wykonaniu w 2024 r. W ww. piśmie Marszałek Województwa Dolnośląskiego zwrócił się także z zapytaniem o zawarcie aneksu do umowy z 15 stycznia 2024 r. nr 1/2024 w związku ze znacznie niższym wykorzystaniem ww. środków niż zostały określone w umowie. Przedmiotowy aneks zmniejszający (o 46 098,8 tys. zł) kwotę dotacji na ww. cel podpisano 11 października 2024 r.

która wyjaśniła, że przyczyną niedokonania blokady we wcześniejszym okresie była potencjalna konieczność sfinansowania przez Wojewodę innych wydatków ze środków pozostałych po podpisaniu aneksu z 11 października 2024 r., w szczególności część niewykorzystanych wydatków miała zostać przeznaczona na bieżące i inwestycyjne potrzeby jednostek oraz potencjalne zobowiązania z tytułu wyroków sądowych. Zdaniem NIK blokowanie zaplanowanych wydatków jest instrumentem dokonywania zmian w budżecie państwa po stronie wydatków, stosowanym w celu uelastycznienia procesu budżetowego, bez konieczności zmiany ustawy budżetowej w toku roku budżetowego. Nieuzasadniona zwłoka w podjęciu przez Wojewodę decyzji o zablokowaniu planowanych wydatków w kwocie 35 403,9 tys. zł w części 85/02, mogła nie sprzyjać optymalnemu ich wykorzystaniu przez Ministra Finansów, a powyższy przypadek świadczy o tym, że w procesie blokowania planowanych wydatków w DUW nie zapewniono należytej staranności.

c) Dotacje

Badanie dotacji przeprowadzone na próbie w kwocie 380 506,5 tys. zł (stanowiącej 10,9% ogółu wydatków na wszystkie dotacje w części 85/02)⁹⁴ wykazało, że ich przekazywanie i rozliczenie następowało zgodnie z zasadami określonymi w ufp, przy czym w przypadku dotacji przeznaczonej na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów nie dokonano w sposób wystarczający oceny rzeczywistego zapotrzebowania na środki niezbędne do sfinansowania tego zadania.

W wyniku nierzetelnego oszacowania przez DUW potrzeb dotyczących wysokości środków przekazanych w formie dotacji Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego na sfinansowanie w 2024 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów Wojewoda w zawartej w styczniu 2024 r. umowie na kwotę 126 577,0 tys. zł określił dotację w nadmiernej wysokości. Doprowadziło to do niewykorzystania środków w wysokości 35 403,9 tys. zł, które Wojewoda zablokował dopiero 30 grudnia 2024 r. (opisano powyżej). W zawartej umowie Wojewoda przyjął wysokość dotacji na podstawie projektu ustawy budżetowej, a dokładnie w kwocie wstępnej limitu wydatków ponoszonych w części 85/02, którą Minister Finansów wskazał w piśmie z 14 lipca 2023 r. Wojewoda nie podjął żadnych działań mających na celu określenie na 2024 r. potrzeb związanych z realizacją staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów finansowanych przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego, a w ocenie NIK powinien dokonać szczegółowej weryfikacji zapotrzebowania dotowanej jednostki na środki służące realizacji zadań. W sytuacji, w której wysokość planowanej dotacji ustalana była m.in. na podstawie prognozowanej liczby stażystów, która w okresie sześciu miesięcy⁹⁵ mogła ulec znaczącym zmianom oraz biorąc pod uwagę, że Wojewoda nie posiadał wiedzy o źródłach szacunków dotacji ustalonej przez Ministra Finansów, konieczne było dokonanie oceny aktualnego zapotrzebowania. Tym bardziej było to istotne, że w 2023 r. na ten sam cel wydatkowano kwotę 68 978,0 tys. zł, a planowana na 2024 r. kwota wynosiła już 126 577,0 tys. zł, a więc nastąpił wzrost o 57 599,0 tys. zł (tj. o 45,5%). NIK wskazuje, że dokonana w trakcie roku budżetowego istotna zmiana w zakresie wielkości udzielonej dotacji, a w szczególności zawarcie 11 października 2024 r. aneksu nr 2 do umowy z 15 stycznia 2024 r., na podstawie którego zmniejszono środki przeznaczone dla Samorządu Województwa Dolnośląskiego o kwotę 46 098,8 tys. zł (tj. o 36,4% pierwotnej wartości umowy) w związku ze znacznym zmniejszeniem się przewidywanej liczby stażystów

⁹⁴ Przeznaczonych na: [1] finansowanie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego, wykorzystywanego do produkcji rolnej, w dziale 010 – Rolnictwo i łowiectwo; [2] finansowanie programu wieloletniego pn. Budowa nowego Szpitala Onkologicznego we Wrocławiu, w dziale 851 – Ochrona zdrowia; [3] finansowanie wypłat zasiłków stałych, w dziale 852 – Pomoc społeczna; [4] finansowanie wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego wprowadzonego ustawą o bonie energetycznym, w dziale 852 – Pomoc społeczna oraz [5] sfinansowanie w 2024 r. staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów, w dziale 851 – Ochrona zdrowia.

⁹⁵ Licząc od dnia podpisania pisma limitowego przekazanego przez Ministra Finansów do dnia podpisania umowy z Marszałkiem Województwa Dolnośląskiego.

(z 1001 do 526 osób, tj. o 47,5%) oraz niewykorzystanie części (już zmniejszonej) dotacji w 2024 r. w wysokości 1101,4 tys. zł potwierdzają, że ocena rzeczywistego zapotrzebowania przed przekazaniem środków była niezbędna. Dyrektor Wydziału Zdrowia wyjaśniła, że w związku z pracami nad projektem budżetu państwa na rok 2024 Marszałek Województwa Dolnośląskiego pismem z 9 maja 2023 r. przekazał Wojewodzie kalkulację środków przeznaczonych na finansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów w 2024 r. zgodnie z otrzymanym z Ministerstwa Zdrowia wzorem tabeli. Powyższą kalkulację Wojewoda przekazał Ministrowi Zdrowia 12 maja 2023 r., co poprzedzało przesłanie pismem z 30 marca 2023 r. przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego do Ministra Zdrowia informacji sporządzonej w porozumieniu z Dolnośląską Izbą Lekarską, w której podano m.in. dane dotyczące przewidywanej liczby absolwentów Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu wynoszącej w latach 2023–2024 odpowiednio 500 i 448 osób. Wspomniana przez ww. Dyrektora kalkulacja opiewała jednak na kwotę 50 575,1 tys. zł, która nie uzasadnia przyjęcia za rzetelnie zweryfikowanej kwoty wynikającej z umowy zawartej w styczniu 2024 r.

Ponadto w przypadku dotacji celowej wypłacanej na sfinansowanie jednorazowego świadczenia pieniężnego, wprowadzonego ustawą o bonie energetycznym, w DUW nie zapewniono skutecznego nadzoru nad przedstawianymi Wojewodzie rozliczeniami ww. dotacji przez j.s.t. W czterech na 15 objętych próbą przypadkach na ogólną kwotę 7082,9 tys. zł przyjęto rozliczenia dotacji, które zostały podpisane przez dyrektorów ośrodków pomocy społecznej, mimo braku ich kompetencji do takiego działania. Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej DUW wyjaśniła, że art. 4 ust. 4. ustawy o bonie umożliwia wójtom, burmistrzom, prezydentom miast udzielenie dalszego upoważnienia dla kierownika ośrodka pomocy społecznej do prowadzenia postępowań w sprawach dotyczących wypłaty bonu energetycznego. W związku z powyższym pismem z dnia 16 stycznia 2025 r. Urząd zwrócił się do wójtów, burmistrzów, prezydentów miast o sporządzenie rozliczenia środków przekazywanych gminom na wypłatę bonu energetycznego wskazując, że sprawozdanie musi być zatwierdzone podpisem osoby upoważnionej. W związku z tym należy uznać, że osoba zatwierdzająca przedmiotowe rozliczenie posiada stosowne upoważnienie. NIK stoi na stanowisku, że upoważnione osoby na podstawie art. 4. ust. 4 ustawy o bonie energetycznym mogą prowadzić wyłącznie postępowania w sprawach dotyczących wypłaty bonu energetycznego. W zakresie tych upoważnień nie mieści się zatem rozliczenie dotacji, o którym mowa w art. 6 ust. 2 przywołanego aktu, a zadanie to zostało wprost przypisane wójtowi burmistrzowi czy prezydentowi miasta.

Kolejna nieprawidłowość dotyczyła przekazania tej samej dotacji celowej na rachunki bankowe j.s.t. Środki z budżetu państwa w łącznej wysokości 18 016,0 tys. zł skierowane 21 października 2024 r. do 169 gmin województwa dolnośląskiego na sfinansowanie wypłat bonu energetycznego, nie zostały przekazane na rachunki bieżące przeznaczone na gromadzenie środków z tytułu otrzymywanych dotacji z budżetu państwa, tylko na rachunki tych jednostek dedykowane dla środków Funduszu Pomocy, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁹⁶. Było to działanie nierzetelne, gdyż wydatek z budżetu dysponenta części budżetowej w postaci przekazania środków z tytułu dotacji na finansowanie wypłat bonu energetycznego powinien zostać dokonany zgodnie z zasadami wynikającymi w szczególności z art. 5 ustawy o bonie energetycznym, a zarazem środki te nie mogły zostać przekazane na rachunek ww. Funduszu, ze względu na uwarunkowania wynikające z art. 14 ustawy o pomocy. Ze złożonych wyjaśnień Zastępcy Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej wynikało, że dyspozycja dotacji na niewłaściwe konta bankowe wynikała z pomyłki, a po zaistniałej sytuacji zwrócono się do dostawcy oprogramowania z prośbą o rozbudowę systemu finansowo-księgowego w zakresie przeprowadzania dodatkowej weryfikacji przez program, polegającej na sprawdzaniu, czy środki dotacji są przekazywane na właściwe rachunki gmin.

⁹⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 337 ze zm., dalej: ustawa o pomocy.

Kontrola przeprowadzona w MOPS Legnica i MOPS Wałbrzych wykazała, że kwoty wydatkowane na wypłaty bonu energetycznego wyniosły odpowiednio 1565,0 tys. zł oraz 2246,8 tys. zł, a niewykorzystane środki z przeznaczonej na ten cel dotacji odpowiednio w kwotach 904,0 tys. zł oraz 28,8 tys. zł zostały w ustawowym terminie zwrócone na rachunek DUW. Prawidłowo weryfikowano w tych jednostkach wnioski o wypłatę bonu energetycznego, co sprawdzono na próbie 50 spraw (40 wniosków rozpatrzonych pozytywnie oraz 10 negatywnie). W MOPS Wałbrzych rozpatrzenie trzech prawidłowo złożonych wniosków nastąpiło jednak z przekroczeniem o 15, 46 oraz 67 dni, a w MOPS Legnica z jednego wniosku z przekroczeniem o 63 dni terminu wskazanego w art. 4 ust. 5 ustawy o bonie energetycznym (60 dni) z przyczyn leżących po stronie kontrolowanych jednostek. Terminowo dokonywano wypłat należnych świadczeń (co stwierdzono na próbie obejmującej 80 wniosków), a dotacje zostały rzetelnie rozliczone.

d) Wydatki bieżące i majątkowe

Szczegółowym badaniem NIK objęła realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 7598,7 tys. zł, stanowiących 15,8% wydatków pozapłacowych DUW (obejmujących 46 dowodów księgowych). Wydatki wytypowano do kontroli w sposób losowy, metodą monetarną (MUS)⁹⁷, na podstawie wygenerowanych z systemu księgowego zapisów i dowodów odpowiadających pozapłacowym wydatkom budżetowym w ramach pozostałych grup ekonomicznych o wartości powyżej 1,0 tys. zł⁹⁸. Realizacja objętych badaniem wydatków w wysokości 7586,9 tys. zł (99,8%), była zgodna z art. 44 ust. 3 ufp, gdyż były one celowe, zostały rzetelnie skalkulowane i zaplanowane, za wyjątkiem kwoty 11,8 tys. zł, wynikającej m.in. z wyroków sądowych, której wysokości nie można było przewidzieć. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, poza stwierdzoną opieszałością w wypłacie trzech zasądzonych prawomocnych odszkodowań za bezczynność/ przewlekłość Wojewody przy prowadzonych postępowaniach przez Wydział SOC (spośród czterech takich zobowiązań), na łączną kwotę 9,9 tys. zł. Opóźnienia w płatnościach wynosiły od ponad pięciu miesięcy do ponad roku i 10 miesięcy, licząc od dnia wpływu do DUW prawomocnego wyroku sądowego o przyznaniu zadośćuczynienia do dnia zapłaty. Było to sprzeczne z art. 44 ust. 3 pkt 3 ufp, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w wysokości i w terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań. W konsekwencji opóźnień powyższe kwoty wynikające z wyroków zostały wprowadzone do ksiąg rachunkowych w dacie dokonywania ich płatności, co skutkowało zaliczeniem kosztu do następnego okresu sprawozdawczego i nieuwzględnieniem zobowiązania w sprawozdaniu okresowym Rb-28, tj. w rozdziale 75011 w § 4590 i § 4610.

Badanie dowodów księgowych oraz dokumentów stanowiących ich podstawę wykazało ponadto, że przed poniesieniem wydatku były one weryfikowane pod względem formalnorachunkowym, merytorycznym i podlegały kontroli wstępnej, a także podlegały sprawdzeniu pod względem legalności, rzetelności oraz zamówień publicznych. Do dowodów księgowych załączone były dokumenty potwierdzające zrealizowanie wydatku, które w dwóch niżej wymienionych przypadkach wskazywały na nierzetelne ich sporządzenie:

- rozliczając jedną z faktur z grudnia 2024 r. potwierdzono wymianę stolarki drzwiowej w pomieszczeniach DUW w zakresie wynikającym zawartej z umowy (na podstawie której wydatkowano 423,1 tys. zł), co potwierdzał protokół odbioru końcowego z 18 grudnia 2024 r., jednakże w trakcie przeprowadzonych w toku kontroli NIK oględzin nie stwierdzono wykonania montażu stolarki drzwiowej prowadzącej do pomieszczenia 3019, do czego zobowiązywały postanowienia § 1 ust. 2c przedmiotowej umowy. Dyrektor Biura Administracji i Logistyki wyjaśnił, że w trakcie robót montażowych dokonano zmiany części

⁹⁷ Z prawdopodobieństwem proporcjonalnym do wartości.

⁹⁸ Spośród zapisów księgowych 2024 r. na ogólną kwotę 47 096,3 tys. zł.

przedmiotu zamówienia (na drzwi do pomieszczenia 2233 zamiast 3019), zachowując ilość 32 drzwi do wymiany, jak i wartość umowy, a w wyniku nieumyślnego niedopatrzenia Zamawiającego nie uwzględniono ww. zmian w protokole odbioru końcowego jak i w przedmiocie umowy;

- przyjmując rozliczenie za miesiąc kwiecień 2024 r. z tytułu wynagrodzenia specjalistów do spraw ustalenia potrzeby wsparcia WZON, (na podstawie którego wydatkowano 340,8 tys. zł), dla dwóch specjalistów stwierdzono zawyżenie naliczonego/wypłaconego wynagrodzenia za wydane w tym okresie decyzje wyjazdowe (niezgodne z prowadzoną ewidencją), co skutkowało naliczeniem i wypłaceniem zawyżonego im wynagrodzenia ogółem o 0,4 tys. zł i wynikało to z pisarskiej pomyłki rachunkowej, jak wyjaśniła Przewodnicząca WZON. Powyższe rozliczenie dotyczyło wydatków poniesionych w związku z wejściem w życie 1 stycznia 2024 r. ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o świadczeniu wspierającym.

Objęte badaniem zakupione przez DUW środki trwałe prawidłowo ujęto w ewidencji środków trwałych i poprawnie sklasyfikowano, dokonywana była kontrola funkcjonalna tego rodzaju wydatków, a dokumenty zakupu były poddawane kontroli merytorycznej, zadania inwestycyjne zostały zrealizowane

W WIOŚ badaniem objęto próbę wydatków w kwocie 636,6 tys. zł stanowiących 31,3% wydatków pozapłacowych tej jednostki. Wylosowane metodą monetarną MUS obejmowały 54 zapisy/dowody na kwotę 616,9 tys. zł, ponadto dobór celowy obejmował trzy zapisy/dowody na kwotę 19,7 tys. zł. Realizacja tych wydatków odbyła się zgodnie z planem finansowym, pokryte z nich zakupy służyły celom statutowym WIOŚ. Dokonywano ich zgodnie z art. 44 ust. 3 ufp, gdyż były celowe, zostały rzetelnie skalkulowane i zaplanowane, nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności.

e) Umowy zlecenia i o dzieło (dysponent III stopnia – DUW)

Badanie obejmujące realizację sześciu umów zleceń zawartych w DUW z własnymi pracownikami (100%) wykazało, że ich przedmiot był inny niż zakresy obowiązków pracowników wykonujących zlecone zadania. W pozostałych poddanych badaniu czterech umowach zlecenie zawartych z osobami niebędącymi pracownikami DUW również nie stwierdzono nieprawidłowości.

f) Działania promocyjne i reklamowe prowadzone przez Wojewodę

Wydatki na działania promocyjne i reklamowe w 2024 r. wyniosły 49,2 tys. zł (o 49,2% mniej niż w roku poprzednim) i dotyczyły: nagród dla laureatów wojewódzkiego konkursu pn. „112 ratuje życie”, koszty upominkowych z okazji Europejskiego Dnia Numeru Alarmowego 112, materiałów promocyjnych, upominków na potrzeby Biura Wojewody, gadżetów reklamowych związanych z organizacją konferencji naukowej pn. „Współdziałanie jednostek współpracujących z systemem Ratownictwa Medycznego w dobie współczesnych zagrożeń”, nagród w rajdzie organizowanym przez Dolnośląskiego Wojewódzkiego Inspektora Nadzoru Geodezyjnego i Kartograficznego. Wydatki zostały zaplanowane w planie finansowym DUW (brak zmian). Szczegółowe badanie próby tego rodzaju wydatków na kwotę 17,7 tys. zł (36,0%) nie wykazało nieprawidłowości.

W 2024 r. w DUW nie realizowano kampanii/projektów reklamowych i promocyjnych, w tym kampanii o charakterze informacyjnym z źródeł innych niż budżet państwa.

g) Usługi doradcze i eksperckie

W ramach usług doradczych i eksperckich w 2024 r. w DUW wydatkowano 16,6 tys. zł na sześć umów zleceń obejmujących wsparcie prawne, różnego rodzaju tłumaczenia oraz sporządzenie

opinii gleboznawczej. Szczegółowe badanie pięciu umów (99,2% wydatków na usługi w tym zakresie) wykazało nieprawidłowości w jednej z nich. Postępowanie o udzielenie zamówienia, w wyniku którego w grudniu 2023 r. zawarto umowę pn. „Doradztwo prawne w obszarze administracji architektoniczno-budowlanej” (kontynuacja wcześniej zleconych usług temu samemu Zleceniobiorcy) nie poprzedzało rzetelne (z należytą starannością) ustalenie jego wartości. W formularzu zgłoszeniowym wskazano jedynie, że wartość szacunkowa zamówienia wynosi 5,0 tys. zł brutto i ustalono ją 14 grudnia 2023 r. DUW nie posiadał dokumentu, z którego wynikałby proces szacowania wartości zamówienia. Wskazane wyliczenie, według NIK nie było szacowaniem wartości zamówienia ustalonym na podstawie wstępnego rozeznania rynku, a jedynie wskazaniem wysokości oszczędności wynikających z wakatów, co zresztą zostało potwierdzone przez Zastępcę Dyrektora Wydziału Infrastruktury. W postępowaniu tym nie zachowano również zasad uczciwej konkurencji, równego traktowania wykonawców, proporcjonalności i przejrzystości, o których mowa w § 1 ust. 2 tiret pierwsze obowiązującego Regulaminu udzielania zamówień publicznych i wydatkowania środków publicznych w DUW we Wrocławiu. Nie przeprowadzono wyboru najkorzystniejszej oferty dostępnej na rynku z zachowaniem konkurencji, do czego zobowiązywał § 7 tego regulaminu. Ponadto realizacji ww. umowy zlecenie na kwotę 5,0 tys. zł nie objęto rzetelnym nadzorem ze strony DUW, który nie był w stanie wskazać, jaki był wkład pracy Zleceniobiorcy w przekazywane sprawy. Zastępca Dyrektora Wydziału Infrastruktury oświadczyła, że nie ma technicznej możliwości wskazania dokonanych przez Zleceniobiorcę zmian, wprowadzonych uwag, wskazówek czy poleceń, gdyż pracował on na dokumencie programu Word, przekazany w systemie EKD, który nie rejestruje zmian w korygowanych dokumentach. W ocenie NIK, brak możliwości weryfikacji efektów i rezultatów pracy Zleceniobiorcy w ramach nadzoru nad realizacją umowy jest działaniem nierzetelnym. NIK podkreśliła również, że zlecone usługi doradcze pokrywały się z zadaniami Wydziału Infrastruktury DUW. Kontrola wykazała również, że w ewidencji finansowo-księgowej DUW nie ujęto jednego z rachunków na kwotę 0,8 tys. zł wystawionego przez Zleceniobiorcę do ww. umowy zlecenia. Rachunek ten został zatwierdzony przez ówczesnego Zastępcę Dyrektora Wydziału Infrastruktury wraz z załączoną do rachunku Ewidencją godzin i zakończonych postępowań będącą potwierdzeniem wykonania czynności określonych w umowie, jednak nie został zapłacony Zleceniobiorcy, co było niezgodne z art. 20 ust. 1⁹⁹ oraz art. 24 ust. 1, ust. 2 i ust. 5¹⁰⁰ ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁰¹. Zastępca Dyrektora Biura Dyrektora Generalnego wyjaśnił m.in., że rachunek został zarejestrowany w wykazie faktur wpływających do DUW we Wrocławiu, ale nie dokumentuje się przekazania przez pracownika Oddziału Księgowości i Budżetu do Oddziału Płac i Analiz rachunków do umów zleceń w celu naliczenia listy płac. Dodał, że sprawa rachunku wystawionego przez zleceniobiorcę jest wyjaśniania, ponieważ do dnia 1 kwietnia 2025 r. Zleceniobiorca nie wносił żadnych zastrzeżeń co do rozliczeń z DUW z tytułu umów zleceń. W ocenie NIK powyższe miało również wpływ na wiarygodność sprawozdań budżetowych jak i finansowych, a stwierdzona w toku kontroli nieprawidłowość wskazuje na nie w pełni skuteczne funkcjonowanie mechanizmów kontroli zarządczej. Pomimo bowiem obowiązującego w DUW zarządzenia Dyrektora Generalnego z 19 maja 2018 r. w sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu dokumentów finansowo-księgowych i kontroli finansowej w DUW, w którym precyzyjnie określono dokumentowanie procesu przekazania rachunku pomiędzy poszczególnymi komórkami organizacyjnymi DUW, nie udało się ustalić przyczyn oraz osób odpowiedzialnych za powstałą nieprawidłowość.

⁹⁹ W myśl którego, do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

¹⁰⁰ Zgodnie z którym, księgi rachunkowe powinny być prowadzone m.in. rzetelnie i na bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeżeli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone na bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych sprawozdań.

¹⁰¹ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm.

W WIOŚ kontrolą objęto 100% wydatków na zakup usług doradczych i eksperckich o łącznej wartości 6,5 tys. zł¹⁰². Zrealizowano je w pełnym zakresie, a osiągnięte efekty i cele zostały wykorzystane na rzecz tej jednostki. Nie udokumentowano jednak szacowania wartości zakupionych usług – co naruszało art. 28 pzp, a poddaną badaniu umowę zlecenie (o wartości 4,0 tys. zł) zawarto wbrew § 14 ust. 5 obowiązującego w WIOŚ Regulaminu dotyczącego gospodarowania środkami publicznymi przy zamówieniach o wartości szacunkowej nie przekraczającej kwoty 130.000 zł netto, przy braku wystarczających środków w planie finansowym na jej sfinansowanie oraz nie zabezpieczając się przed niewłaściwą realizacją zadania przez jej wykonawcę. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w wyjaśnieniach dotyczących powyższych nieprawidłowości powołała się na niedopełnienie obowiązków kierownika komórki odpowiedzialnej za przygotowanie dokumentacji, duże obciążenie pracą w czasie sporządzania poddanej kontroli dokumentacji, omyłki i przeoczenia pracowników oraz brak konieczności zawierania umów przy kwocie poniżej 20,0 tys. zł wynikającej z regulacji wewnętrznych WIOŚ. NIK nie uznając tych argumentów za uzasadnione podkreśliła, że zgodnie z art. 53 ust. 1 ufp to kierownik jednostki odpowiada za gospodarkę finansową jednostki, wobec tego powinien dołożyć wszelkiej staranności w dbałości o środki publiczne oraz podejmować działania zapobiegające ich wydatkowaniu w wysokościach niewynikających z planu finansowego oraz zawieranie w umowach zapisów zabezpieczających jednostkę przed niewłaściwą realizacją zadań.

h) Zamówienia publiczne

W przedmiocie oceny prawidłowości stosowania lub wyłączenia ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁰³ szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania skutkujące poniesieniem wydatków w 2024 r. ogółem w kwocie 492,3 tys. zł, w tym: jedno postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego przeprowadzone na podstawie pzp (zrealizowane w trybie zamówienia z wolnej ręki w oparciu o art. 305 pkt 2 pzp), o szacowanej wartości 289,7 tys. zł¹⁰⁴ oraz dwa postępowania zgodne z Regulaminem udzielania zamówień publicznych i wydatkowania środków publicznych w DUW we Wrocławiu (dalej: Regulamin)¹⁰⁵, bez stosowania pzp (art. 2 ust. 1 pkt 1 pzp).

Odnosnie zamówienia o największej wartości stwierdzono, że:

- protokół postępowania w trybie zamówienia z wolnej ręki nie został podpisany przez zatwierdzającą go osobę, tj. kierownika zamawiającego, co stanowiło naruszenie art. 72 ust. 1 ustawy pzp w związku z § 3 pkt 23 rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 18 grudnia 2020 r. w sprawie protokołów postępowania oraz dokumentacji postępowania o udzielenie zamówienia publicznego¹⁰⁶ i wynikało z niedopatrzania Sekretarza Komisji Przetargowej,
- ogłoszenie o wykonaniu umowy pn. „Oklejanie połaci dachu szklanego w budynku Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu” zostało zamieszczone w BZP 85 dni po terminie określonym w art. 448 pzp (30 dni). Z oświadczenia Dyrektora Wydziału Rozwoju i Współpracy Terytorialnej wynikało, że brak publikacji ogłoszenia w terminie wyniknął

¹⁰² Obejmujących umowę zlecenie w kwocie 4,0 tys. zł na koordynowania działań z zakresu zamówień publicznych oraz zlecenie sporządzenia opinii prawnej w kwocie 2,5 tys. zł dotyczącej interpretacji ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach.

¹⁰³ Dz. U. z 2024 r., poz. 1320, dalej: pzp.

¹⁰⁴ Pod nazwą „Oklejanie połaci dachu szklanego w budynku DUW we Wrocławiu”.

¹⁰⁵ Pod nazwami: „Organizacja II konferencji naukowej pn. „Współdziałanie jednostek współpracujących z systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne w dobie współczesnych zagrożeń” dla Oddziału Dyspozytorii Medycznej w Wydziale Zdrowia DUW we Wrocławiu” oraz Wprowadzanie i skanowanie wniosków o ustalenie poziomu potrzeby wsparcia na potrzeby Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Dolnośląskim”.

¹⁰⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 2434.

ze splotu niezawinionych okoliczności, co NIK nie uznała za usprawiedliwienie braku publikacji (ogłoszenie zamieszczono dopiero w trakcie kontroli), gdyż art. 448 pzp nie przewiduje żadnych okoliczności umożliwiających odstąpienie od jego stosowania.

Kontrola wykazała ponadto, że w DUW dopuszczono do obowiązywania w 2024 r. dwóch regulacji wewnętrznych, które wskazywały na inne merytoryczne komórki odpowiedzialne za wykonywanie zadań związanych z zamieszczaniem ogłoszeń w BZP, w tym ogłoszeń o wykonaniu umowy. Dokonano tego dopiero w lutym 2025 r., w związku z kontrolą NIK. Wojewoda wyjaśnił, że sporządzono projekt aktualizacji Regulaminu i 2 października 2024 r. przekazano go do Wydziału Prawnego i Nadzoru celem weryfikacji i akceptacji. Radca prawny DUW naniósł jednak szereg uwag merytorycznych, co w kontekście kolejnych planowanych zmian organizacyjnych w DUW spowodowało odstąpienie od dalszego procedowania projektu. Po przekształceniu z dniem 19 listopada 2024 r. Biura Programów i Funduszy w Wydział Rozwoju i Współpracy Terytorialnej, zdecydowano o konieczności wprowadzenia także znaczących zmian merytorycznych w treści Regulaminu m.in. uwzględniających wcześniejsze zalecenia Najwyższej Izby Kontroli. W ocenie Wojewody brak aktualizacji Regulaminu nie spowodował zagrożenia nieprawidłowego udzielania zamówień publicznych i wydatkowania środków publicznych w DUW. Jedynym zidentyfikowanym uchybieniem była publikacja ww. ogłoszenia o wykonaniu umowy 85 dni po ustawowym terminie.

Poddane analizie działania WIOŚ związane udzieleniem zamówienia publicznego o wartości szacunkowej 60,9 tys. zł obejmującej zakup trzech wielofunkcyjnych urządzeń drukujących, co do zasady były zgodne z obowiązującym Regulaminem udzielania zamówień publicznych. Nierzetelnie udokumentowano jednak szacowanie wartości tego zamówienia (w dokumencie potwierdzającym ten fakt nie podano jednak liczby urządzeń objętych ustaloną wartością szacunkową zamówienia, ich parametrów, dodatkowego wyposażenia oraz sposobu wyliczenia ustalonej wartości zamówienia), co było niezgodnie z art. 28 pzp. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wyjaśniła m.in., że względu na absencję chorobową pracowników zajmujących się zamówieniami publicznymi w WIOŚ, czynności te musiała wykonać osoba je zastępująca.

Zobowiązania

Zobowiązania budżetu państwa w części 85/02 na koniec 2024 r. wyniosły 43 186,9 tys. zł i stanowiły 1,0% zrealizowanych wydatków. Związane były przede wszystkim z dodatkowym wynagrodzeniem rocznym (32 884,8 tys. zł). Na koniec 2024 r. zobowiązania wymagalne w części 85/02 nie wystąpiły.

Zobowiązania WIOŚ według stanu na 31 grudnia 2024 r. wyniosły 1153,7 tys. zł i również dotyczyły m.in. dodatkowego wynagrodzenia rocznego pracowników, składek na ubezpieczenia społeczne oraz zakupu usług pozostałych, zobowiązanie wymagalnie nie wystąpiły.

Realizacja działań nadzorczych dysponenta części 85/02

Dysponent części 85/02 realizował działania nadzorcze w obszarze wydatków. Przeprowadzono okresowe analizy, o których mowa w art. 175 ust. 2 pkt 2-5 ufp, na tej podstawie formułowano zalecenia i wnioski (m.in. wzywano beneficjentów dotacji do korekty rozliczeń), stanowiły one też podstawę do podjęcia kontroli zewnętrznych. Kontrole przeprowadzone w podległych i nadzorowanych przez dysponenta części 85/02 jednostkach obejmowały m.in. problematykę wydatkowania środków publicznych. Co do zasady, za wyjątkiem opisanej wcześniej dotacji na sfinansowanie staży podyplomowych lekarzy i lekarzy dentystów) w DUW oceniano rzeczywiste zapotrzebowania, a nadzór sprawowany był na bieżąco. Dysponent części 85/02, w oparciu o wewnętrzne procedury, sprawował również nadzór nad prawidłowością sporządzania sprawozdań, w celu ich weryfikacji prowadzone były czynności sprawdzające.

Zarówno w DUW jak i w WIOŚ Izba zwróciła uwagę, że ustalenia kontroli wskazują na potrzebę rozważenia przez kierowników tych jednostek podjęcie działań wzmacniających kontrolę zarządczą, w celu urzeczywistnienia, określonego w art. 68 ust. 1 ufp, wymogu zapewnienia realizacji celów i zadań kierowanej jednostki sektora finansów publicznych m.in. w sposób zgodny z prawem.

4.2.2. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH

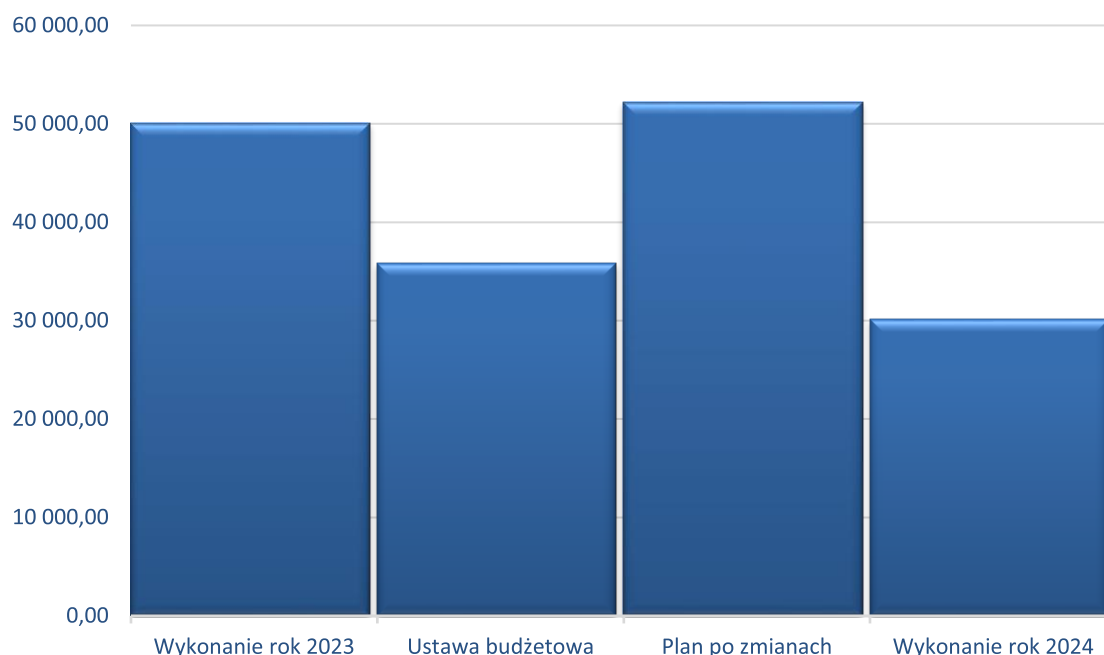
W ustawie budżetowej zaplanowano wydatki w ramach budżetu środków europejskich w części 85/02 w łącznej wysokości 35 856,0 tys. zł, a następnie w trakcie roku zwiększono je per saldo o 16 371,5 tys. zł pochodzące ze środków rezerwy celowej poz. 98 – Finansowanie programów z budżetu środków europejskich. W trakcie roku budżetowego na mocy decyzji Ministra Finansów z listopada 2024 r. przeniesiono wydatki z działu 851 – Ochrona zdrowia w wysokości 1127,0 tys. zł do działu 855 – Rodzina w związku z rezygnacją realizacji zadania pn. „Rozbudowa Centrum Zarządzania Bezpieczeństwem Województwa Dolnośląskiego” ramach środków Funduszu Europejskiego na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko w latach 2021–2027 (FENIKS). Plan po zmianach wyniósł 52 227,5 tys. zł i obejmował wydatki w kwotach:

- 153,0 tys. zł na realizację przez DUW zadania pn. „Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027;
- 52 074,5 tys. zł na realizację projektu pn. „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Maluch +” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

Realizację wydatków budżetu środków europejskich na przestrzeni lat 2023–2024 oraz ich planowanie w kontrolowanym okresie przedstawiono w wykresie 3.

Wykres 3

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/02 województwo dolnośląskie (w tys. zł)



Źródło: opracowanie własne NIK na podstawie wyników kontroli

Wojewoda 30 grudnia 2024 r. dokonał blokady planowanych wydatków budżetu środków europejskich w ramach projektu pn. „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Maluch +” na kwotę

4411,1 tys. zł z uwagi na przedłożone przez beneficjentów wnioski o przesunięcie wypłaty środków na realizację zadania na rok 2025.

W 2024 r. z budżetu środków europejskich w części 85/02 wydatkowano łącznie 30 191,2 tys. zł, tj. 57,8% planu po zmianach (60,3% wydatków roku poprzedniego), z tego na zadanie pn. „Profesjonalne wsparcie w zakresie wdrażania przepisów ustawy o ekonomii społecznej” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 wydatkowano 125,1 tys. zł, a na zadanie pn. „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Maluch +” kwotę 30 066,1 tys. zł. Przyczynami niewykorzystania części środków były m.in. zmiany terminu zakończenia realizacji zadania, zmiany kwalifikowalności kosztów (przesunięcia pomiędzy kosztami majątkowymi, a bieżącymi) oraz prośby beneficjentów o przesunięcia podpisania umów na 2025 rok.

Analiza decyzji z listopada 2024 r. zwiększającej plan wydatków budżetu środków europejskich w części 85/02, na podstawie, której przyznano środki pochodzące z rezerwy celowej budżetu środków europejskich (poz. 98) na realizację projektu pn. „Opieka nad dziećmi do lat 3 – program Maluch +” realizowanego w ramach programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027 wykazała, że po jej otrzymaniu wprowadzono odpowiednie zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu Wojewody Dolnośląskiego na 2024 r., a otrzymane środki wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

Stwierdzono jednak, że Wojewoda w odpowiednim czasie nie zablokował środków w wysokości 5283,50 tys. zł¹⁰⁷ (tj. 32,3% środków rezerwy otrzymanej na ten cel) pochodzących z rezerwy celowej budżetu środków europejskich poz. 98 pomimo braku możliwości ich wykorzystania, co według NIK było działaniem nierzetelnym w świetle możliwości przewidzianej postanowieniami art. 177 ust. 1 pkt 3 upf. Z przyznanej decyzją Ministra Finansów kwoty 16 371,5 tys. zł do 20 grudnia 2024 r. rozdysponowano 4989,0 tys. zł a 30 grudnia 2024 r. dokonano blokady środków nierozdysponowanych na kwotę 4411,1 tys. zł. Do końca roku nie wykorzystano natomiast 6971,3 tys. zł, przy czym do rozdysponowania przewidziano 1687,8 tys. zł¹⁰⁸. Dyrektor Wydziału Rozwoju i Współpracy Terytorialnej wyjaśnił, że informacja o niewykorzystaniu środków otrzymanych w ramach ww. rezerwy została powzięta w wyniku toczących się rozmów z beneficjentami w okresie od 17 do 31 grudnia 2024 r. Dodał, że powodem braku możliwości podpisania umów były rezygnacje beneficjentów, odstąpienie Wojewody, prośby o przesunięcie podpisania umów na rok 2025 oraz toczące się postępowania administracyjne wobec beneficjenta uniemożliwiające podpisanie umowy. W ocenie NIK Urząd, co najmniej od 23 grudnia 2024 r. (a nawet wcześniej¹⁰⁹) dysponował wiedzą, że otrzymane środki nie zostaną rozdysponowane w pełnej wysokości. Wynikało to bowiem nie tyle z przyczyn związanych z kwestiami dotyczącymi beneficjentów, ale głównie z terminarza płatności środków europejskich w 2024 r. (Perspektywa Finansowa 2021–2027) ustalonego przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Zgodnie bowiem z przywołanym terminarzem ostatni dzień na składanie zleceń na dokonanie płatności w grudniu 2024 r. upływał 22 grudnia 2024 r. DUW więc, co najmniej 23 grudnia 2024 r. powinien dokonać ponownej korekty podziału środków przyznanych decyzją Ministra Finansów poprzez wyłączenie tych beneficjentów, na których wcześniej rozdysponowano środki, a którzy z różnych przyczyn nie podpisali umów do 20 grudnia 2024 r.¹¹⁰ W ocenie NIK oczywiste było, że te środki nie zostaną już do końca roku rozdysponowane z powodu zamkniętego terminarza płatności Banku Gospodarstwa Krajowego.

¹⁰⁷ Kwota niewykorzystanych środków w wysokości 6 917,3 tys. zł pomniejszona o 1 687,8 tys. zł, tj. o wartość zaangażowania środków na trzy umowy zawarte z beneficjentami 19 grudnia 2024 r., które nie zostały rozdysponowane z przyczyn niezależnych od Wojewody.

¹⁰⁸ Beneficjenci z którymi podpisano umowy nie przedłożyli wniosków o płatność, co spowodowało, że pomimo zaangażowania środków nie można było skierować dyspozycji do wypłaty.

¹⁰⁹ Dokonując 17 grudnia 2024 r. korekty nr 2 podziału środków otrzymanych z rezerwy celowej wskazywano w sporządzonym zestawieniu, że nie zostanie wykorzystana kwota w wysokości 6 971,3 tys. zł (42,58%).

¹¹⁰ Dzień przekazania przez DUW ostatniej dyspozycji do Banku Gospodarstwa Krajowego.

Wynikające z ustawy budżetowej zaplanowane wydatki w DUW w ramach budżetu środków europejskich wyniosły 1523,0 tys. zł. W wyniku zmian w planie przewidziano wydatki w dziale 750 – Administracja publiczna (153,0 tys. zł) oraz dziale 855 – Rodzina (243,0 tys. zł). Ogółem wykorzystano środki w kwocie 343,8 tys. zł, co stanowiło 86,8% planu (odpowiednio w działach: 81,8% i 90,0%). Przyczyną niepełnego wydatkowania środków były niższe niż przewidywano koszty pracownicze oraz koszty przeprowadzonych szkoleń.

Szczegółowym badaniem objęto wydatki DUW z budżetu środków europejskich w kwocie 60,4 tys. zł¹¹¹, stanowiącej 17,6% ogółu tej grupy wydatków. Przeprowadzona analiza wykazała m.in., że wydatki te: poniesiono na cele i zadania ujęte w umowie o dofinansowanie, zgodnie z jej treścią, były one niezbędne do realizacji projektu, zrealizowano je do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, zostały faktycznie poniesione i były zgodne z kategoriami wydatków wynikającymi z postanowień umowy o dofinansowanie projektu, w okresie kwalifikowalności. W każdym z pięciu poddanych badaniu przypadków zostały zrealizowane na podstawie listy płac, były należycie udokumentowane, a płatności realizowano terminowo. Zlecenia płatności przekazywano do Banku Gospodarstwa Krajowego we właściwych terminach i kwotach.

Szczegółowy wykaz wykonanych w 2024 r. wydatków budżetu środków europejskich w części 85/02 w porównaniu do planu, planu po zmianach i wydatków zrealizowanych w poprzednim roku przedstawia załącznik nr 7.6. do Informacji.

4.3. SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzania rocznych/łącznych sprawozdań za 2024 r. przez dysponenta części 85/02 – województwo dolnośląskie i sprawozdań jednostkowych DUW, jako urzędu obsługującego Wojewodę:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach,
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1).

Kontrolą poprawności sporządzenia objęto również sprawozdanie za IV kwartał 2024 r. o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

¹¹¹ Badaniem objęto wydatki dokonane na podstawie pięciu dowodów księgowych z konta 227 Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich, które zostało dobrane celowo o największej wartości.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/02 na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek).

Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych kontrolowanej jednostki (dysponent III stopnia) były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, co dodatkowo potwierdziło badanie ksiąg rachunkowych w którym, nie stwierdzono istotnych stanów nieprawidłowych. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość i rzetelność sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

Z kontroli przeprowadzonej w WIOŚ wynikało, że kwoty wykazane w sprawozdaniach budżetowych były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Sprawozdania przedstawiały wiarygodne dane o dochodach i wydatkach oraz związanych z nimi należnościach i zobowiązaniach. Jedynie w przypadku sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) wykazano dane nieodpowiadające wykonaniu miernika dla podzadania 12.1.3.2.W 9 (wpisano 3725 zamiast 3225), co wynikało z pomyłki pisarskiej przy wprowadzaniu danych do sprawozdania (w trakcie kontroli sprawozdanie skorygowano i przesłano do DUW).

4.4. KSIĘGI RACHUNKOWE

Badanie wiarygodności ksiąg rachunkowych przeprowadzono w WIOŚ na próbie 150 zapisów księgowych o łącznej wartości 3150,0 tys. zł, wylosowanych metodą monetarną (65 zapisów o wartości 883,9 tys. zł wylosowanych metodą MUS i 85 zapisów na kwotę 2266,2 tys. zł dotyczących dochodów i wydatków dobranych celowo, w tym na podstawie przeprowadzonego przeglądu analitycznego ksiąg rachunkowych, oraz na podstawie analizy należności i zobowiązań z tytułu dochodów i wydatków budżetowych nierozliczonych na 31 grudnia 2024 r.).

Stwierdzono, że dowody księgowe sporządzono prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym, a operacje gospodarcze udokumentowane tymi dowodami właściwie ujęto w księgach rachunkowych, przy czym:

- w dwóch przypadkach (na łączną kwotę 6,2 tys. zł) zapisy księgowe zawierały opis operacji niezgodne z treścią dowodu księgowego (wskazano numer i nazwę dokumentu księgowego, którego nie dotyczyła zapłata), co było niezgodne z art. 23 ust. 2 pkt 3 uor i wynikało – jak wyjaśniła Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska – z oczywistej pomyłki pracownika;
- w jednym przypadku w związku z niewłaściwą kwalifikacją zakup 13 szt. licencji oprogramowania biurowego (o łącznej wartości 12,3 tys. zł) ujęto w ewidencji księgowej na koncie księgowym 013-01 „Wyposażenie w pozostałe środki trwałe” (zwiększając wartość zestawów komputerowych). Zakupione licencje powinny być jednak zakwalifikowane jako wartości niematerialne i prawne, co wynikało z opisu konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” zawartego w Zakładowym planie kont WIOŚ wskazującym, że służy ono do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, do których zalicza się w szczególności licencje na programy komputerowe o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok, przeznaczone do używania na potrzeby jednostki oraz nabyte prawa majątkowe. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wyjaśniła, że powyższe licencje oraz laptopy zostały przyjęte na stan jednostki zgodnie z dokumentami OT, a zakupione w formie elektronicznej licencje nazywane dożywotnimi ze względu na formę użytkowania są używane na sprzęcie do momentu jego zużycia. W WIOŚ zestawy komputerowe oraz laptopy użytkuje się do momentu wyczerpania ich sprawności, a ich wymiana bywa niejednokrotnie konieczna ze względu na upływ czasu, w którym oprogramowanie jest wspierane przez producenta. Okres wsparcia dla danej wersji to 5 lat od wydania, a licencja dożywotnia oznacza, że można

ich używać bez dodatkowych opłat ale bez prawa do aktualizacji. Według Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska w związku z powyższym zakupione licencje zostały dołączone do zestawów komputerowych. NIK nie zgodziła się z takim stanowiskiem i zwróciła uwagę, że kwalifikacja licencji nie powinna wynikać z decyzji WIOŚ przypisującej licencję do wyłącznie jednego urządzenia, lecz z faktycznych jej cech dotyczących możliwości jej użytkowania na wielu urządzeniach.

Badanie ksiąg rachunkowych nie wykazało nieprawidłowości, które wskazywałyby, że w zakresie zapisów dotyczących dochodów i wydatków oraz związanych z nimi należności i zobowiązań, księgi rachunkowe stanowiące podstawę sporządzenia sprawozdań WIOŚ prowadzone były nieprawidłowo. Stwierdzono jednak przypadek nieujęcia w ewidencji księgowej kosztów pracodawcy, dotyczących dodatkowego wynagrodzenia rocznego za rok 2024, w wysokości 5,1 tys. zł z tytułu wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe (dalej: PPK), co naruszało art. 6 ust. 1 uor. Skutkowało to niewykazaniem zobowiązań z tytułu PPK w sprawozdaniach RB-28 i RB-BZ1. Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wyjaśniła, że dodatkowe wynagrodzenie roczne pracodawca jest zobowiązany do wypłaty w terminie do 31 marca następnego roku za rok ubiegły, a pracownik nie może zrzec się prawa do wynagrodzenia ani przenieść tego prawa na inną osobę. Mając to na uwadze koszty z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego wraz z pochodnymi stanowią koszty roku kalendarzowego, za który to wynagrodzenie przysługuje. W przypadku PPK prawo rezygnacji przysługuje w każdym momencie. Naliczenie i odprowadzenie należnych od pracownika i pracodawcy składek na PPK następuje w momencie dokonania wypłaty danego wynagrodzenia i w tym miesiącu stanowi koszt po stronie pracownika i pracodawcy. Mając na uwadze zasadę ostrożności przy wykazywaniu w księgach rachunkowych kosztów danego okresu oraz możliwość zmiany liczby uczestników PPK w stosunku do ich liczby w grudniu, WIOŚ naliczone i pobrane składki z tytułu PPK zaliczył do kosztów okresu bieżącego. Naliczenie i zaksięgowanie kosztów z tytułu PPK od dodatkowego wynagrodzenia rocznego w grudniu, wypłacanego do 31 marca, które zgodnie z przepisami prawa nalicza się na dzień wypłaty, mogłoby doprowadzić do fikcyjnego naliczenia kosztów w sytuacji gdy w dniu wypłaty nastąpiłaby rezygnacja i do faktycznej wypłaty by nie doszło. NIK nie zgadzając się z powyższą argumentacją wskazała, że koszty z tytułu wpłat na PPK w części finansowanej przez podmiot zatrudniający powinny być ewidencjonowane zgodnie z zasadą memoriału określoną w art. 6 ust. 1 uor, tj. niezależnie od momentu przekazania. Dodatkowe wynagrodzenie roczne stanowi koszty roku 2024, a tym samym wszystkie naliczane od niego obowiązkowe lub dobrowolne składki są kosztami tego okresu, niezależnie od terminu ich zapłaty. W przypadku zmiany wysokości naliczonych kosztów, jednostka zobowiązana jest dokonać odpowiednich zapisów korygujących w ewidencji księgowej.

Dokumentacja opisująca przyjęte w WIOŚ zasady rachunkowości spełniała wymogi określone w art. 10 uor, w obowiązującej polityce rachunkowości wskazano jednak nieaktualne akty prawne dotyczące sporządzania sprawozdań budżetowych (ich uaktualnienie objęto wnioskiem pokontrolnym, który Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska zobowiązała się zrealizować po okresie sprawozdawczym według złożonej informacji o realizacji wniosków pokontrolnych).

5. USTALENIA INNYCH KONTROLI

Przy ocenie wykonania budżetu w części 85/02 – województwo dolnośląskie uwzględniono wyniki przeprowadzonej kontroli P/24/514 – „Finansowanie działalności domów pomocy społecznej” obejmującej działalność trzech niżej wymienionych jednostek za lata 2021–2024 (do 30 września), podczas której stwierdzono, że:

- Wojewoda zapewnił środki finansowe dla powiatów/miast na prawach powiatu w formie dotacji na funkcjonowanie domów pomocy społecznej¹¹², w tym na pokrycie kosztów przebywających tam mieszkańców przyjętych lub skierowanych przed 1 stycznia 2004 r.¹¹³. Planowana dotacja była ustalana w stałej kwocie 61 515,0 tys. zł, nieopartej szacunkowymi wyliczeniami potrzeb, co było działaniem nierzetelnym. Podziału planowanej dotacji na powiaty/miasta na prawach powiatu dokonywano w DUW w oparciu o liczbę mieszkańców kwalifikujących się do dotacji według stanu na koniec grudnia roku poprzedniego. Do wyliczenia dotacji przyjmowano średni miesięczny koszt utrzymania w DPS w wysokości nie wyższej niż średnia miesięczna kwota dotacji wyliczona dla województwa dolnośląskiego¹¹⁴. Przyjęty sposób wyliczania średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa nie był zgodny z art. 87 ust. 7 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹¹⁵. W dwóch przypadkach, tj. w lipcu 2024 r., przekazano środki w kwotach wyższych od naliczonej dotacji miesięcznej łącznie o 127,7 tys. zł, przy czym odbiorców nie wezwano do zwrotu tych środków, lecz zaliczono je na poczet należności kolejnego miesiąca.

DUW nie był w pełni przygotowany organizacyjnie do prowadzenia działań nadzorczych i kontrolnych w zakresie pomocy społecznej. W okresie od 30 września 2020 r. do 30 września 2024 r. kontrolami kompleksowymi nie objęto 186 jednostek¹¹⁶, w tym dwóch DPS. Stanowiło to naruszenie § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej¹¹⁷, zgodnie z którym kontrole kompleksowe powinny być przeprowadzane nie rzadziej niż raz na cztery lata. W jednostkach tych nie przeprowadzono także trzech kontroli problemowych lub doraźnych, o których mowa w § 9 ww. rozporządzenia. Powyższe wynikało m.in. z zatrudniania zbyt małej liczby inspektorów do spraw nadzoru i kontroli w pomocy społecznej, w stosunku do norm określonych w art. 127b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹¹⁸. W badanej próbie dziewięciu spraw zakwalifikowanych jako skargi na działalność DPS wystąpiły przypadki naruszeń ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego¹¹⁹, polegające w szczególności na: [1] nieuwzględnieniu skarg w Centralnym Rejestrze Skarg i Wniosków¹²⁰; [2] niepoinformowaniu strony o niezakończonym postępowaniu w terminie, ze wskazaniem przyczyn zwłoki i wyznaczeniem nowego terminu załatwienia sprawy oraz niepouczeniu o prawie do wniesienia ponaglenia; [3] niezakończonym postępowaniu w formie zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi, o którym mowa w art. 238 § 1 k.p.a.; [4] nieuwzględnieniu pouczenia o treści art. 239 § 1 k.p.a. w zawiadomieniu o sposobie załatwienia skargi uznanej za bezzasadną lub za częściowo zasadną.

¹¹² Dalej także: DPS.

¹¹³ Dalej: mieszkańcy DPS na tzw. „starych zasadach”.

¹¹⁴ Dalej: województwo.

¹¹⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 356, dalej: ustawa o dochodach. Ustawa obowiązywała do 24 października 2024 r. Obecnie obowiązuje ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1572, ze zm.).

¹¹⁶ Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek całodobowej opieki.

¹¹⁷ Dz. U. poz. 2285, ze zm.; dalej: rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli.

¹¹⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, ze zm.; dalej: ustawa o pomocy społecznej.

¹¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 572, dalej: k.p.a.

¹²⁰ Dalej: CRSiW.

W skierowanym do Wojewody wystąpieniu pokontrolnym sformułowano jedną uwagę (wskazano na potrzebę wzmocnienia mechanizmów kontroli zarządczej w zakresie planowania i dokonywania wydatków dotacji dla powiatów/miast na prawach powiatu w przedmiocie wysokości kosztu utrzymania jednego miejsca w DPS oraz działań nadzorczych i kontrolnych w zakresie planowania i przeprowadzania kontroli finansowych wykorzystania przekazanych dotacji w DPS, zapewniających realizację celu, o którym mowa w art. 68 ust. 2 pkt 1 ufp) oraz dziewięć wniosków pokontrolnych dotyczących: [1] Prowadzenia rzetelnych prac planistycznych umożliwiających określenie potrzeb DPS na etapie projektowania ustawy budżetowej oraz zgłaszanie ewentualnych wielkości niedoszacowania budżetu już na etapie planowania, [2] Wyliczania średniej miesięcznej kwoty dotacji dla województwa zgodnie z art. 53 ust. 7 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹²¹, [3] Wzmocnienia nadzoru w zakresie naliczania i przekazywania dotacji dla powiatów na mieszkańców DPS skierowanych przed 1 stycznia 2004 r., [4] Uzupełnienia Rejestru domów pomocy społecznej o wymagane art. 57 ust. 6a pkt 6 ustawy o pomocy społecznej, informacje o czasie, na jaki zostało wydane zezwolenie na prowadzenie Domu Pomocy Społecznej „Ostoja” w Zgorzelcu, [5] Przeprowadzania kontroli kompleksowych lub co najmniej trzech kontroli problemowych lub doraźnych co najmniej raz na cztery lata we wszystkich jednostkach podlegających kontroli, [6] Planowania i realizowania kontroli problemowych, o których mowa w § 4 pkt 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli, [7] Podjęcia działań w celu dostosowania zatrudnienia inspektorów do spraw nadzoru i kontroli do liczby jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz placówek zapewniających całodobową opiekę, tj. w taki sposób, aby co najmniej na jednego inspektora do spraw nadzoru i kontroli przypadało do kontroli 25 ww. jednostek, [8] Rejestrowania wszystkich skarg w CRSiW, [9] Wzmocnienia nadzoru w zakresie rozpatrywania skarg w celu zapewnienia: a) informowania strony o niezakończonym sprawie w terminie, wskazywania przyczyn zwłoki, wyznaczania nowego terminu załatwienia sprawy, jak też pouczenia o prawie do wniesienia ponaglenia, zgodnie z art. 36 § 1 k.p.a. w związku z art. 237 § 4 k.p.a., b) sporządzania zawiadomienia o sposobie załatwienia skargi stosownie do dyspozycji art. 238 § 1 k.p.a. oraz c) pouczenia o treści art. 239 k.p.a. we wszystkich zawiadomieniach o sposobie załatwienia skargi w przypadku uznania skargi za bezzasadną lub częściowo zasadną.

- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej we Wrocławiu (dalej: MOPS Wrocław) stosownie do art. 119 o pomocy społecznej, realizował zadania z zakresu pomocy społecznej, podejmując właściwe działania w zakresie utrzymania i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej oraz zapewnienia w nich wymaganego standardu usług. Na terenie Gminy Wrocław funkcjonowało 13 DPS (dysponując łącznie 1116 miejscami), z czego dziewięć prowadzonych było przez organizacje pozarządowe, a cztery przez Miejskie Centrum Usług Socjalnych¹²². Średnioroczne obłożenie DPS wynosiło 1059 osób. Proces umieszczania podopiecznych w DPS był zgodny z przepisami i procedurami. Jakość świadczonych usług opiekuńczych była właściwa, weryfikowana poprzez przeprowadzane kontrole i wizytacje. Skargi kierowane do MOPS związane z funkcjonowaniem DPS były rozpatrywane zgodnie z procedurami. Terminowo i rzetelnie przekazywano comiesięczne raporty m.in. o liczbie mieszkańców, składane przez organizacje pozarządowe i MCUS, które były podstawą do wyliczenia dotacji. Koszt utrzymania mieszkańca w DPS był ustalany zgodnie z przepisami ustawy o pomocy społecznej. Pomimo zawarcia w umowach na prowadzenie DPS przez organizacje pozarządowe, prawa do kontroli działalności placówek, zasad finansowania, sposobu oraz formy ich rozliczania, to jednak nie we wszystkich przypadkach wyegzekwowano od tych jednostek złożenie kompletu wymaganych sprawozdań

¹²¹ Dz. U. poz. 1572 ze zm.

¹²² Miejskie Centrum Usług Socjalnych we Wrocławiu jest jednostką organizacyjną Gminy Wrocław nieposiadającą osobowości prawnej i wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej. Dalej także: MCUS.

z działalności. Część z nich złożono po terminie. Ponadto, niektóre ze sprawozdań nie zostały podpisane bądź nie zawierały daty ich sporządzenia.

W skierowanym do Dyrektora MOPS Wrocław wystąpieniu pokontrolnym sformułowano jeden wniosek, o podjęcie działań organizacyjnych w celu sprawnego egzekwowania od organizacji prowadzących na zlecenie DPS prawidłowego i rzetelnego składania wymaganych sprawozdań z funkcjonowania DPS.

- Dom Pomocy Społecznej¹²³ zapewnił realizację usług na właściwym poziomie określonym w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. Nie przyjmowano mieszkanek w liczbie przekraczającej limit określony w zezwoleniu Wojewody na 37 miejsc. Mieszkankom zapewniono właściwe warunki bytowe i wyżywienie, zaopatrzenie w artykuły codziennej potrzeby oraz odzież. Dla każdej z mieszanek opracowano Indywidualny Plan Wsparcia, a zaplanowane zamierzenia realizowano. Przekazywane przez Dom Pomocy Społecznej do Gminy Wrocław dane niezbędne do ustalenia średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca były zgodne ze stanem faktycznym. Właściwie wykorzystywano i prawidłowo rozliczano środki publiczne przekazywane przez Gminę Wrocław, a od mieszkańców pobierano opłaty w prawidłowej wysokości. Ewidencja księgowa w obszarze związanym z realizacją zadania publicznego była prowadzona poprawnie i zgodnie z warunkami określonymi w umowie, a sprawozdania z wykorzystania środków publicznych były rzetelnie sporządzone. NIK wskazała jednakże, że otrzymane środki dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie pobytu mieszanek umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej przed 1 stycznia 2004 r., łącznie z dopłatą do kosztów utrzymania pokrywaną przez mieszkanki, nie zapewniały pełnego pokrycia kosztów do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. W prowadzonej przez Dom Pomocy Społecznej działalności, stwierdzono jednak nieprawidłowości polegające na: [1] nieustaleniu aktualnej sytuacji socjalno-bytowej w miejscu zamieszkania lub pobytu, przed przyjęciem mieszkanki do Domu Pomocy Społecznej; [2] niepotwierdzeniu podpisem przez Dyrektora tej jednostki ośmiu dowodów księgowych z 2021 r. (spośród wszystkich 96 losowo zbadanych) wskazującym na ich sprawdzenie i zakwalifikowanie do ujęcia w księgach rachunkowych Domu Pomocy Społecznej. Możliwość popełnienia tej nieprawidłowości w kolejnych latach została wyeliminowana w Domu Pomocy Społecznej od 2022 r. poprzez wprowadzenie nowego systemu finansowo-księgowego.
- W skierowanym do Dyrektora Domu Pomocy Społecznej wystąpieniu pokontrolnym sformułowano jeden wniosek, o podjęcie działań mających na celu umożliwienie pracownikowi socjalnemu DPS ustalenie aktualnej sytuacji socjalno-bytowej w miejscu zamieszkania lub pobytu nowo przyjmowanej mieszkanki.

Wszystkie trzy skontrolowane jednostki zostały ocenione w formie opisowej, jedynie Wojewoda zgłosił zastrzeżenia od wystąpienia pokontrolnego, które zostały częściowo uwzględnione.

¹²³ Dom Pomocy Społecznej we Wrocławiu, Ul. Objazdowa 40.

6. INFORMACJE DODATKOWE

Czynności kontrolne realizowane w: Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska we Wrocławiu, Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Legnicy oraz Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w rozpoczęto 7 stycznia 2025 r. a zakończono¹²⁴ 14 kwietnia 2025 r.

Liczba wystąpień pokontrolnych – ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych – w których sformułowano wnioski	Liczba wniosków pokontrolnych – ogółem
4	4	25

Lp.	Jednostka kontrolowana	Liczba wniosków pokontrolnych	Stan realizacji wniosków pokontrolnych*		
			Zrealizowano	W trakcie realizacji	Nie zrealizowano
1	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	15	0	0	15
2	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu	6	6	0	0
3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy	1	0	0	1
4	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	2	2	0	0

*Według stanu na dzień zatwierdzenia Informacji.

Liczba wystąpień pokontrolnych – ogółem	Liczba wystąpień pokontrolnych – do których wniesiono zastrzeżenia	Liczba zastrzeżeń – ogółem
4	2	7

Lp.	Jednostka kontrolowana	Liczba zastrzeżeń	Sposób uwzględnienia zastrzeżeń		
			Uwzględniono w całości	Uwzględniono w części	Odrzucono w całości
1	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	5	0	2	3
2	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy	2	2	0	0

¹²⁴ Data podpisania wystąpienia pokontrolnego.

7. ZAŁĄCZNIKI

7.1. WYKAZ OCEN KONTROLOWANYCH

Lp.	Nazwa jednostki kontrolowanej	Imię i nazwisko kierownika jednostki kontrolowanej	Ocena kontrolowanej działalności*	Jednostka organizacyjna NIK przeprowadzająca kontrolę
1.	Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu	Anna Żabska	O	Delegatura NIK we Wrocławiu
2.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu	Beata Merenda	P	Delegatura NIK we Wrocławiu
3.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Wałbrzychu	Ewa Story	O	Delegatura NIK we Wrocławiu
4.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Legnicy	Jerzy Konopski	O	Delegatura NIK we Wrocławiu

* Użyty skrót oznacza: P – ocena pozytywna, O – w formie opisowej, N – negatywna

7.2. KALKULACJA OCENY OGÓLNEJ W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Oceny wykonania budżetu w części 85/02 – województwo dolnośląskie dokonano stosując kryteria oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez Najwyższą Izbę Kontroli.

Dochody (D) ¹²⁵ :	267 777,2 tys. zł
Wydatki (W) ¹²⁶ :	4 307 234,3 tys. zł
Łączna kwota (G = D + W):	4 575 011,5 tys. zł
Waga wydatków w łącznej kwocie: (Ww = W : G):	0,9415
Nieprawidłowości w dochodach:	brak
Ocena cząstkowa dochodów (Od):	brak

Nieprawidłowości w wydatkach: z naruszeniem prawa wydatkowo środki w kwocie 25 099,7 tys. zł stanowiące 0,583% zrealizowanych wydatków, niegospodarnie w wysokości 2017,5 tys. zł stanowiące 0,047% zrealizowanych wydatków, a nierzetelność stwierdzono przy wykonaniu wydatków na kwotę ogółem 86 293,7 tys. zł stanowiących 2,000% zrealizowanych wydatków.

Stwierdzono m.in. nieprawidłowości polegające na tym że:

- w przypadku dotacji przekazanej Marszałkowi Województwa Dolnośląskiego na sfinansowanie w 2024 r. staży podyplomowych dla lekarzy i lekarzy dentystów nie dokonano rzetelnej oceny rzeczywistego zapotrzebowania na środki niezbędne do realizacji dotowanego zadania, co ostatecznie doprowadziło do powstania niezrealizowanych wydatków na kwotę ponad 35 403,9 tys. zł, a do blokady tych środków . doszło z opóźnieniem wynoszącym 108 dni,
- w przypadku dotacji celowej wypłacanej na sfinansowanie jednorazowego świadczenia pieniężnego w formie bonu energetycznego w Urzędzie nie zapewniono skutecznego nadzoru nad przedstawianymi Wojewodzie rozliczeniami ww. dotacji, które zostały złożone przez nieuprawnione osoby, w tym samym przypadku stwierdzono również przekazanie przez DUW środków w kwocie 18 016,0 tys. zł na niewłaściwe rachunki bankowe gmin,
- nierzetelnie ustalono wartość zamówienia pn. „Doradztwo prawne w obszarze administracji architektoniczno-budowlanej”,
- w ewidencji finansowo-księgowej nie ujęto kosztów wynagrodzenia wykonawcy w wysokości 0,8 tys. zł oraz nie wypłacono tej osobie wynagrodzenia za realizację zadania,
- z opóźnieniem wynoszącym 85 dni zamieszczono w BIP ogłoszenie o wykonaniu umowy pn. „Oklejanie połaci dachu szklanego w budynku DUW”,
- w protokole z ww. postępowania o udzielenie zamówienia wystąpiły braki formalne,
- w Urzędzie obowiązywały dwie niespójne regulacje wewnętrzne w zakresie komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za zamieszczanie ogłoszeń w BZP, w tym ogłoszeń o wykonaniu umowy.

¹²⁵ Wysokość dochodów prezentujemy w przypadku każdej części, jednakże w częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody, a prowadzona jest analiza porównawcza dochodów, to nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

¹²⁶ Łącznie z wydatkami budżetu środków europejskich. Wydatki budżetu państwa prezentujemy łącznie z wydatkami, które nie wygasły z upływem roku (jeśli takie wystąpiły).

- opieszale wypłacano odszkodowania wynikające z prawomocnych wyroków związanych z przewlekłością/bezczynnością w postępowaniach prowadzonych przez Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców w łącznej kwocie 9,9 tys. zł;
- nierzetelnie zweryfikowano merytorycznie wydatek na wymianę stolarki drzwiowej do pomieszczeń DUW;
- naliczono i wypłacono zawyżone o łącznie 0,4 tys. zł wynagrodzenia za miesiąc kwiecień 2024 r. dwóm specjalistom do spraw ustalenia potrzeby wsparcia.

Ocena częściowa wydatków (Ow):	3 (opisowa)
Łączna ocena dochodów i wydatków (ŁO ¹²⁷):	3 x 0,9415 = 2,8245
Opinia o sprawozdaniach:	pozytywna
Ocena ogólna:	opisowa

¹²⁷ $\text{ŁO} = \text{Od} \times \text{Wd} + \text{Ow} \times \text{Ww}$

7.3. DOCHODY BUDŻETOWE W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł			%	
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem część 85/02 – województwo dolnośląskie, w tym:		250 208,8	211 407,0	267 777,2	107,0	126,7
1.	010 Rolnictwo i łowiectwo	5 159,0	4 982,0	5 352,1	103,7	107,4
1.2.	01023 Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	107,7	83,0	216,6	201,1	261,0
1.3.	01032 Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	301,9	270,0	276,0	91,4	102,2
1.4	01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	169,7	165,0	150,8	88,9	91,4
1.5.	01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii	4 553,2	4 449,0	4 691,0	103,0	105,4
1.6	01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	0,1	–	0,4	400,0	–
1.7.	01095 Pozostała działalność	26,4	15,0	17,3	65,5	115,3
2.	150 Przetwórstwo przemysłowe	2,4	–	2,0	–	–
2.1	15011 Rozwój przedsiębiorczości	2,4	–	2,0	–	–
3.	050 Rybołówstwo i rybactwo	0,0	0,0	3,8	–	–
3.1.	05003 Państwowa Straż Rybacka	–	–	3,6	–	–
3.2.	05095 Pozostała działalność	–	–	0,2	–	–
4.	500 Handel	235,5	204,0	301,7	128,1	147,9
4.1.	50001 Inspekcja Handlowa	235,5	204,0	301,7	128,1	147,9
5.	600 Transport i łączność	401,1	110,0	344,4	85,9	313,1
5.1.	60002 Infrastruktura kolejowa	0,0	0,0	–	–	–
5.2.	60003 Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe	168,5	0,0	151,4	89,9	–
5.3.	60016 Drogi publiczne gminne	40,4	0,0	32,7	–	–
5.4.	60055 Inspekcja Transportu Drogowego	38,7	10,0	17,7	45,7	177,0
5.5	60078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	–	–	0,1	–	–
5.6.	60095 Pozostała działalność	153,5	100,0	142,4	92,8	142,4
6.	630 Turystyka	36,7	35,0	49,0	133,5	140,0

6.1.	63095 Pozostała działalność	36,7	35,0	49,0	133,5	140,0
7.	700 Gospodarka mieszkaniowa	153 117,5	140 516,0	161 840,9	105,7	115,2
7.1.	70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami	153 117,5	140 516,0	161 840,9	105,7	115,2
7.2.	70095 Pozostała działalność	0,0	-	-	-	-
8.	710 Działalność usługowa	2 474,7	755,0	2 862,0	115,7	379,1
8.1.	71005 Prace geologiczne (nie inwestycyjne)	276,7	161,0	269,5	97,4	167,4
8.2.	71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii	26,6	-	-	0,0	-
8.3.	71015 Nadzór budowlany	2 171,0	594,0	2 592,5	119,4	436,4
8.4.	71035 Cmentarze	0,4	-	-	-	-
8.5.	71095 Pozostała działalność	-	-	-	-	-
9.	750 Administracja publiczna	24 605,3	19 048,0	26 230,7	106,6	137,7
9.1.	75011 Urzędy wojewódzkie	24 349,6	18 962,0	26 076,6	107,1	137,5
9.2.	75046 Komisje egzaminacyjne	70,0	54,0	69,1	98,7	128,0
9.3.	75095 Pozostała działalność	185,7	32,0	85,0	45,8	265,6
10.	752 Obrona narodowa	0,5	0,0	-	0,0	-
10.1	75212 Pozostałe wydatki obronne	0,5	0,0	-	0,0	-
11.	754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	550,3	151,0	678,8	123,4	449,5
11.1	75410 Komendy wojewódzkie PSP	184,2	6,0	320,2	173,8	5 336,7
11.2.	75411 Komendy powiatowe PSP	341,8	145,0	358,5	104,9	247,2
11.3	75415 Zadania ratownictwa górskiego i wodnego	10,7	-	-	-	-
11.4	75421 Zarządzanie kryzysowe	13,1	-	-	0,0	-
11.5	75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	-	0,1	-	-
11.6	75495 Pozostała działalność	0,5	-	-	-	-
12.	755 Wymiar sprawiedliwości	5,6	0,0	0,9	16,1	-
12.1	75515 Nieodpłatna pomoc prawna	5,6	0,0	0,9	16,1	-
13.	758 Różne rozliczenia	247,5	0,0	31,8	12,8	-
13.1	75814 Różne rozliczenia finansowe	246,2	0,0	31,8	12,9	-

13.2	75860 Euroregiony	1,3	0,0	-	-	-
14	801 Oświata i wychowanie	161,7	60,0	191,3	118,3	318,8
14.1	080101 Szkoły podstawowe	41,4	0,0	-	0,0	-
14.2.	080102 Szkoły podstawowe specjalne	4,5	0,0	-	0,0	-
14.3	80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	5,7	0,0	3,7	64,9	-
14.4	80104 Przedszkola	18,9	0,0	82,4	436,0	-
14.5	80105 Przedszkola specjalne	1,0	0,0	-	0,0	-
14.6	80106 Inne formy wychowania przedszkolnego	2,5	0,0	7,0	-	-
14.7	80120 Licea ogólnokształcące	-	0,0	-	-	-
14.8	80136 Kuratoria oświaty	76,3	47,0	57,8	75,8	123,0
14.9	80144 Inne formy kształcenia osobno niewymienione	0,0	0,0	-	-	-
14.10	80146 Doksztalcenie i doskonalenie nauczycieli	-	0,0	-	-	-
14.11	80148 Stołówki szkolne i przedszkolne	0,9	0,0	9,7	1 077,8	-
14.12	80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	4,9	0,0	11,0	224,5	-
14.13	80195 Pozostała działalność	5,6	13,0	19,7	351,8	151,5
15.	851 Ochrona zdrowia	12 593,5	8 965,0	12 477,9	99,1	139,2
15.1	85111 Szpitale ogólne	0,0	0,0	2,8	-	-
15.2	85132 Inspekcja Sanitarna	10 891,2	8 865,0	11 932,7	109,6	134,6
15.4	85141 Ratownictwo medyczne	703,6	0,0	-	0,0	-
15.5	85156 Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	592,3	0,0	57,9	9,8	-
15.6	85157 Staże i specjalizacje medyczne	0,8	-	156,7	-	-
15.7	85195 Pozostała działalność	0,0	0,0	0,1	-	-
16.	852 Pomoc Społeczna	2 120,7	762,0	2 107,7	99,4	276,6
16.1	85202 Domy pomocy społecznej	0,0	0,0	52,0	-	-
16.2	85203 Ośrodki wsparcia	8,6	0,0	25,3	294,2	-

16.3	85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej, niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby (...)	36,3	0,0	28,7	79,1	-
16.4	85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	98,9	0,0	70,4	71,2	-
16.5	85215 Dodatki mieszkaniowe	0,2	0,0	0,1	50,0	-
16.6	85216 Zasiłki stałe	840,1	0,0	471,1	56,1	-
16.7	85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie	-	0,0	1,4	-	-
16.8	85219 Ośrodki pomocy społecznej	70,3	0,0	154,7	220,1	-
16.9	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	137,4	0,0	38,5	28,0	-
16.10	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	856,8	762,0	1 201,9	140,3	157,7
16.11	85230 Pomoc w zakresie dożywiania	16,4	0,0	15,7	95,7	-
16.12	85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	11,8	0,0	11,1	94,1	-
16.13	85295 Pozostała działalność	43,9	0,0	36,8	83,8	-
17.	853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	2 405,8	2 695,0	2 116,2	88,0	78,5
17.1	85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	313,7	243,0	339,0	108,1	139,5
17.2	85333 Powiatowe urzędy pracy	2 092,1	2 452,0	1 777,1	84,9	72,5
17.2.4	85395 Pozostała działalność	-	-	0,1	-	-
18.	854 Edukacyjna opieka wychowawcza	34,1	0,0	53,2	156,0	-
18.1	85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	34,1	0,0	51,4	150,7	-
18.2	85495 Pozostała działalność	0,0	0,0	1,8	-	-
19	855 Rodzina	45 189,3	32 893,0	50 961,3	112,8	154,9
19.1	85501 Świadczenia wychowawcze	676,9	0,0	1 350,3	199,5	-
19.2	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	44 338,0	32 893,0	49 085,5	110,7	149,2

19.3	85503 Karta Dużej Rodziny	13,2	0,0	12,0	90,9	-
19.4	85504 Wspieranie rodziny	0,5	0,0	2,2	440,0	-
19.5	85508 Rodziny zastępcze	3,8	0,0	3,8	100,0	-
19.6	85509 Działalność ośrodków adopcyjnych	2,2	0,0	1,1	50,0	-
19.7	85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	24,3	0,0	3,6	14,8	-
19.8	85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne...	17,0	-	21,6	127,1	-
19.9	85516 System opieki nad dziećmi w wieku do 3 lat	113,4	0,0	481,2	424,3	-
20	900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	568,2	231,0	1 936,3	340,8	838,2
20.1	90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	14,4	-	-	-	-
20.2	90014 Inspekcja Ochrony Środowiska	437,8	231,0	509,0	116,3	220,3
20.3.	90078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	-	0,1	-	-
20.4.	90095 Pozostała działalność	116,0	-	1 427,2	-	-
21.	921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	166,0	0,0	98,2	59,2	-
21.1.	92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	34,1	-	8,0	-	-
21.2	92121 Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków	117,3	0,0	83,6	71,3	-
21.3	92195 Pozostała działalność	14,6	0,0	6,6	45,2	-
22.	926 Kultura fizyczna	133,4	-	137,0	-	-
22.	926 Kultura fizyczna	133,4	-	137,0	-	-
22.1.	92601 Obiekty sportowe	133,4	-	137,0	-	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.).

7.4. WYDATKI BUDŻETU PAŃSTWA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł					%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Część 85/02 - województwo dolnośląskie ogółem, w tym		2 888 574,2	2 844 392,0	4 557 240,9	4 277 043,1	148,1	150,4	93,9
1	010 Rolnictwo i łowiectwo	247 105,2	155 490,0	308 552,5	293 047,4	118,6	188,5	95,0
1.1	01005 Prace geodezyjno-urzędzeniowe na potrzeby rolnictwa	20 470,2	33 216,0	33 235,3	24 874,2	121,5	74,9	74,8
1.2	01009 Spółki wodne	3 591,0	644,0	3 794,0	3 794,0	105,7	589,1	100,0
1.3	01022 Zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego	10 701,1	12 935,0	28 071,8	27 728,4	259,1	214,4	98,8
1.4	01023 Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	3 736,9	4 359,0	4 359,0	4 326,8	115,8	99,3	99,3
1.5	01032 Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	15 463,1	19 067,0	19 318,6	19 318,2	124,9	101,3	100,0
1.6	01033 Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	15 807,4	14 534,0	19 455,7	19 347,2	122,4	133,1	99,4
1.7	01034 Powiatowe inspektoraty weterynarii	61 505,3	59 201,0	74 575,0	74 043,0	120,4	125,1	99,3
1.8	01041 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich	6 443,1	8 800,0	8 800,0	6 917,1	107,4	78,6	78,6
1.9	01078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	6 415,7	2 271,6	-	-	-
1.10	01095 Pozostała działalność	109 387,0	2 734,0	110 527,4	110 426,9	101,0	4 039,0	99,9
2	050 Rybołówstwo i rybactwo	2 560,8	2 556,0	3 220,8	3 203,5	125,1	125,3	99,5
2.1	05003 Państwowa Straż Rybacka	2 272,7	2 491,0	3 155,8	3 155,8	138,9	126,7	100,0
2.2	05011 Program Operacyjny Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007–2013 oraz Program Operacyjny Rybactwo i Morze 2014–2020	288,0	65,0	65,0	47,7	16,6	73,4	73,4
3	400 Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	-	0,0	2 055,9	1 696,2	-	-	82,5
3.1	40078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	2 055,9	1 696,2	-	-	82,5
4	500 Handel	8 445,2	9 873,0	10 689,8	10 672,2	126,4	108,1	99,8

4.1	50001 Inspekcja Handlowa	8 445,2	9 873,0	10 689,8	10 672,2	126,4	108,1	99,8
5	600 Transport i łączność	95 621,7	70 849,0	133 544,1	123 794,5	129,5	174,7	92,7
5.1	60002 Infrastruktura kolejowa	12 404,0	0,0	13 111,2	13 111,0	-	-	100,0
5.2	60003 Krajowe pasażerskie przewozy autobusowe	60 710,4	53 353,0	65 536,0	65 536,0	107,9	122,8	100,0
5.3	60004 Lokalny transport zbiorowy	455,2	0,0	1 081,3	1 077,0	-	-	99,6
5.4	60013 Drogi publiczne wojewódzkie	645,6	0,0	1 121,2	1 121,1	173,7		100,0
5.5	60014 Drogi publiczne powiatowe	700,7	0,0	0,0	0,0	-	-	-
5.6	60016 Drogi publiczne gminne	4 126,0	0,0	0,0	0,0	-	-	-
5.7	60031 Przejścia graniczne	4 948,3	6 040,0	5 370,5	5 217,0	105,4	86,4	97,1
5.8	60055 Inspekcja Transportu Drogowego	11 387,5	11 061,0	12 253,6	12 250,3	107,6	110,8	100,0
5.9	60078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	34 636,6	25 093,8	-	-	72,4
5.10	60095 Pozostała działalność	244,1	395,0	433,6	388,3	159,1	98,3	89,6
6	630 Turystyka	364,4	407,0	561,1	422,8	116,0	103,9	75,4
6.1	63078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	130,0	11,6	-	-	8,9
6.2	63095 Pozostała działalność	364,4	407,0	431,1	411,2	112,8	101,0	95,4
7	700 Gospodarka mieszkaniowa	13 354,2	12 371,0	25 153,1	17 596,5	131,8	142,2	70,0
7.1	70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami	11 361,7	12 371,0	13 130,0	12 765,3	112,4	103,2	97,2
7.2	70007 Gospodarowanie mieszkaniowym zasobem gminy	1 884,5	0,0	0,0	0,0	-	-	-
7.3	70023 Refundacja spółdzielniom mieszkaniowym kosztów prac związanych z podziałem nieruchomości oraz ewidencją gruntów i budynków	0,0	6,4	6,4	-	-	100,0	-
7.4	70078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	11 996,7	4 808,3	-	-	40,1
7.5	70095 Pozostała działalność	108,1	0,0	20,0	16,4	15,2	-	82,0
8	710 Działalność usługowa	45 435,2	51 054,0	52 723,3	52 079,2	114,6	102,0	98,8
8.1	71005 Prace geologiczne (nie inwestycyjne)	19,8	21,0	21,0	11,3	57,2	53,8	53,8
8.2	71012 Zadania z zakresu geodezji i kartografii	11 796,5	13 009,0	13 551,6	13 342,1	113,1	102,6	98,5
8.3	71015 Nadzór budowlany	31 986,8	36 244,0	37 369,6	36 975,1	115,6	102,0	98,9
8.4	71035 Cmentarze	499 083,3	1 780,0	1 759,1	1 728,7	0,3	97,1	98,3

8.5	71078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	22,0	22,0	-	-	-
9.	750 Administracja publiczna	174 056,0	185 333,0	196 842,1	193 477,8	111,2	104,4	98,3
9.1	75011 Urzędy wojewódzkie	161 697,5	172 916,0	183 915,0	181 007,8	111,9	104,7	98,4
9.2	75018 Urzędy marszałkowskie	169,9	165,0	165,0	114,5	67,4	69,4	69,4
9.3	75045 Kwalifikacja wojskowa	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
9.4	75046 Komisje egzaminacyjne	37,7	36,0	53,0	48,9	129,6	135,8	92,3
9.5	75078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	376,8	13,0	-	-	3,5
9.6	75081 System powiadamiania ratunkowego	10 321,2	11 886,0	11 988,1	11 979,1	116,1	100,8	99,9
9.7	75084 Funkcjonowanie wojewódzkich rad dialogu społecznego	253,8	282,0	293,7	283,9	111,8	100,7	96,7
9.8	75095 Pozostała działalność	1 575,8	48,0	50,5	30,5	1,9	63,5	60,4
10.	752 Obrona narodowa	2 619,7	3 661,0	2 952,2	2 753,9	105,1	75,2	93,3
10.1	75212 Pozostałe wydatki obronne	159,6	261,0	257,8	59,5	37,3	22,8	23,1
10.2	75224 Kwalifikacja wojskowa	2 460,1	3 400,0	2 694,4	2 694,4	1,1	79,2	100,0
11	754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	343 579,4	385 133,0	464 013,7	456 272,7	132,8	118,5	98,3
11.1	75410 Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej	39 839,1	36 582,0	43 162,1	43 051,8	108,1	117,7	99,7
11.2	75411 Komendy powiatowe Państwowej Straży Pożarnej	299 695,5	346 641,0	361 627,6	361 590,2	120,7	104,3	100,0
11.3	75412 Ochotnicze straże pożarne	2 063,2	0,0	96,0	95,3	-	-	99,3
11.4	75414 Obrona cywilna	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
11.5	75415 Zadania ratownictwa górskiego i wodnego	246,0	246,0	246,0	246,0	100,0	100,0	100,0
11.6	75421 Zarządzanie kryzysowe	880,5	1 124,0	1 164,0	1 012,9	115,0	90,1	87,0
11.7	75478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	0,0	0,0	56 556,6	49 713,3	-	-	87,9
11.8	75495 Pozostała działalność	855,1	540,0	1 161,4	563,2	65,9	104,3	48,5
12	755 Wymiar sprawiedliwości	7 448,9	8 091,0	8 091,0	7 884,4	105,8	97,4	97,4
12.1	75515 Nieodpłatna pomoc prawna	7 448,9	8 091,0	8 091,0	7 884,4	105,8	97,4	97,4
13	756 Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nieposiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem	601,4	0,0	3 994,0	3 994,0	664,2	-	100,0

13.1	75615 Wpływy z podatku rolnego, podatku leśnego, podatku od czynności cywilnoprawnych, podatków i opłat lokalnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych	601,4	0,0	3 994,0	3 994,0	664,2		100,0
14	758 Różne rozliczenia	18 986,9	23 660,0	31 095,0	30 702,3	161,7	129,8	98,7
14.1	75814 Różne rozliczenia finansowe	18 226,2	12 138,0	30 703,0	30 702,3	168,5	252,9	100,0
14.2	75818 Rezerwy ogólne i celowe	0,0	11 130,0	0,0	0,0	-	0,0	
14.3	75860 Euroregiony	760,7	392,0	392,0	0,0	0,0	0,0	0,0
15	801 Oświata i wychowanie	193 669,6	30 112,0	375 070,5	366 925,3	189,5	1 218,5	97,8
15.1	80101 Szkoły podstawowe	6 691,8	0,0	4 232,1	4 212,7	63,0	-	99,5
15.2	80102 Szkoły podstawowe specjalne	172,8	0,0	346,6	344,6	199,4	-	99,4
15.3	80103 Oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych	7 329,4	0,0	18 039,5	17 671,3	241,1	-	98,0
15.4	80104 Przedszkola	114 748,9	0,0	275 712,1	271 991,3	237,0	-	98,7
15.5	80105 Przedszkola specjalne	176,1	0,0	480,2	467,1	265,3	-	97,3
15.6	80106 Inne formy wychowania przedszkolnego	2 162,3	0,0	4 824,3	4 730,6	218,8	-	98,1
15.7	80115 Technika	499,2	0,0	219,1	219,1	43,9	-	100,0
15.8	80117 Branżowe szkoły I i II stopnia	193,8	0,0	83,2	83,0	42,8	-	99,8
15.9	80120 Licea ogólnokształcące	413,2	0,0	259,5	259,3	62,8	-	99,9
15.10	80121 Licea ogólnokształcące specjalne	17,0	0,0	28,0	28,0	164,7	-	100,0
15.11	80132 Szkoły artystyczne	12,6	0,0	36,0	36,0	285,7	-	100,0
15.12	80134 Szkoły zawodowe specjalne	23,0	0,0	93,0	90,6	393,9	-	97,4
15.13	80136 Kuratoria oświaty	17 977,0	20 918,0	21 545,6	21 406,4	119,1	102,3	99,4
15.14	80146 Doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli	3 778,1	7 138,0	6 033,0	4 806,8	127,2	67,3	79,7
15.15	80147 Biblioteki pedagogiczne	35,3	0,0	8,4	8,4	23,8	-	100,0
15.16	80148 Stołówki szkolne i przedszkolne	2 523,4	0,0	2 495,0	2 476,1	98,1	-	99,2
15.17	80149 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego	1 123,5	0,0	1 898,2	1 898,2	169,0	-	100,0

15.18	80150 Realizacja zadań wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy dla dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
15.19	80153 Zapewnienie uczniom prawa do bezpłatnego dostępu do podręczników, materiałów edukacyjnych lub materiałów ćwiczeniowych	27 694,5	0,0	33 825,5	32 483,0	117,3	-	96,0
15.20	80178 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	3 042,3	2 166,6	-	-	71,2
15.21	80195 Pozostała działalność	8 097,7	2 056,0	1 868,8	1 546,0	19,1	75,2	82,7
16	851 Ochrona zdrowia	333 603,5	487 295,0	497 770,0	459 181,6	137,6	94,2	92,2
16.1	85111 Szpitale ogólne	818,8	52 849,0	52 849,0	52 848,3	6 454,7	100,0	100,0
16.2	85132 Inspekcja Sanitarna	232 753,7	275 954,0	294 426,3	293 466,4	126,1	106,3	99,7
16.3.	85133 Inspekcja Farmaceutyczna	3 464,6	4 264,0	4 496,8	4 391,4	126,8	103,0	97,7
16.4	85141 Ratownictwo medyczne	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
16.5	85144 System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego	297,5	205,0	378,4	378,0	127,1	184,4	99,9
16.6	85146 Działalność dyspozytorni medycznych	15 154,3	18 240,0	18 527,2	17 706,5	116,8	97,1	95,6
16.7	85156- Składki na ubezpieczenie zdrowotne oraz świadczenia dla osób nieobjętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego	11,2	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
16.8	85157-Staże i specjalizacje medyczne	77 289,7	134 101,0	124 986,1	88 323,2	114,3	65,9	70,7
16.9	85178 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	13,0	0,0	-	-	0,0
16.10	85195 - Pozostała działalność	3 813,8	1 682,0	2 093,3	2 067,7	54,2	122,9	98,8
17	852 Pomoc społeczna	350 968,8	333 574,0	1 032 722,9	923 926,3	263,3	277,0	89,5
17.1	85202 Domy pomocy społecznej	89 362,9	61 515,0	94 718,6	92 014,7	103,0	149,6	97,1
17.2	85203 Ośrodki wsparcia	46 705,3	48 198,0	56 731,3	55 731,7	119,3	115,6	98,2
17.3	85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1 466,2	1 367,0	3 331,0	3 139,1	214,1	229,6	94,2
17.4	85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej	6 170,6	9 388,0	9 144,6	8 646,2	140,1	92,1	94,5
17.5	85214 Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki	32 072,1	43 133,0	30 086,4	28 748,4	89,6	66,7	95,6

	na ubezpieczenia emerytalne i rentowe							
17.6	85215 Dodatki mieszkaniowe	-	0,0	54 033,2	42 403,5	-	-	-
17.7	85216 Zasiłki stałe	70 226,4	88 585,0	100 213,7	98 245,4	139,9	110,9	98,0
17.8	85218 Powiatowe centra pomocy rodzinie	75,2	0,0	1 703,7	1 516,3	2 015,3	-	89,0
17.9	85219 Ośrodki pomocy społecznej	60 236,5	47 005,0	77 128,3	74 257,6	123,3	158,0	96,3
17.10	85220 Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione i ośrodki interwencji kryzysowej	653,6	0,0	389,8	341,5	52,2	-	87,6
17.11	85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	12 617,6	11 306,0	18 555,1	15 581,9	123,5	137,8	84,0
17.12	85230 Pomoc w zakresie dożywiania	19 837,7	18 305,0	22 200,0	20 238,4	102,0	110,6	91,2
17.13	85231 Pomoc dla cudzoziemców	2 665,6	2 233,0	3 226,4	2 602,1	97,6	116,5	80,7
17.14	85278 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	530,6	1 500,0	520 674,6	442 803,8	83 453,4	-	85,0
17.15	85295 Pozostała działalność	8 348,4	1 039,0	40 586,2	37 655,9	451,1	3 624,2	92,8
18	853 Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	31 888,0	38 699,0	51 121,3	42 598,3	133,6	110,1	83,3
18.1	85321 Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	21 893,1	38 694,0	41 411,6	32 907,2	150,3	85,0	79,5
18.2	85332 Wojewódzkie urzędy pracy	0,0	5,0	5,0	0,0	-	0,0	0,0
18.3	85334 Pomoc dla repatriantów	5 862,2	0,0	6 241,6	6 232,5	106,3	-	99,9
18.4	85395 Pozostała działalność	4 132,6	0,0	3 463,2	3 458,6	83,7	-	99,9
19	854 Edukacyjna opieka wychowawcza	10 101,4	2 260,0	18 855,3	12 651,0	125,2	559,8	67,1
19.1	85403 Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
19.2	85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	2 261,7	2 260,0	2 260,0	2 224,6	98,4	98,4	98,4
19.3	85415 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	6 327,3	0,0	12 450,3	7 102,3	112,2	-	57,0
19.4	85416 Pomoc materialna dla uczniów o charakterze motywacyjnym	1 239,6	0,0	1 493,0	1 476,7	119,1	-	98,9
19.5	85478 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	1 917,0	1 146,0	-	-	59,8
19.6	85495 Pozostała działalność	272,8	0,0	735,0	701,5	257,2	-	95,4
20	855 Rodzina	958 403,5	1 002 158,0	1 186 962,4	1 148 009,5	119,8	114,6	96,7

20.1	85501 Świadczenie wychowawcze		0,0	0,0	0,0	-	-	-
20.2	85502 Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	925 053,9	965 589,0	1 096 466,0	1 076 553,9	116,4	111,5	98,2
20.3	85503 Karta Dużej Rodziny	470,6	105,0	262,6	183,9	39,1	175,1	70,0
20.4	85504 Wspieranie rodziny	1,6	0,0	2 666,5	2 056,4	132 671,0	-	77,1
20.5	85508 Rodziny zastępcze	215,7	0,0	3 229,6	2 189,7	1 015,4	-	67,8
20.6	85509 Działalność ośrodków adopcyjnych	4 984,9	4 390,0	6 076,7	5 766,1	115,7	131,3	94,9
20.7	85510 Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	913,6	0,0	13 347,2	9 192,2	1 006,2	-	68,9
20.8	85513 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia rodzinne oraz za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	18 554,3	18 060,0	25 006,1	22 965,9	123,8	127,2	91,8
20.9	85515 Koordynacja systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego	6 190,2	6 529,0	6 527,7	6 265,8	101,2	96,0	96,0
20.10	85516 System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	1 929,9	7 485,0	33 335,0	22 800,6	-	304,6	68,4
20.11	85578 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	45,0	35,0	-	-	77,8
20.12	85595 Pozostała działalność	89,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-	-
21	900 Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	18 618,9	21 429,0	127 589,4	103 079,9	553,6	481,0	80,8
21.1	90004 Utrzymanie zieleni w miastach i gminach	-	0,0	0,0	0,0	-	-	-
21.2	90005 Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	510,4	236,0	236,0	213,4	41,8	90,4	90,4
21.3	90007 Zmniejszenie hałasu i wibracji	0,0	1 841,0	1 780,1	1 175,4	-	63,8	66,0
21.4	90014 Inspekcja Ochrony Środowiska	17 991,7	19 352,0	19 943,9	19 817,9	110,2	102,4	99,4
21.5	90078 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	105 629,4	81 873,2	-	-	-
21.6	90015 Oświetlenie ulic, placów i dróg	116,8	0,0	0,0	0,0	-	-	-
22	921 Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	17 245,8	18 463,0	20 097,5	19 570,6	113,5	106,0	97,4
22.1	92109 Domy i ośrodki kultury, świetlice i kluby	403,2	0,0	0,0	0,0	-	-	-
22.2	92120 Ochrona zabytków i opieka nad zabytkami	3 713,8	2 458,0	2 484,4	2 477,5	66,7	100,8	99,7
22.3	92121 Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków	13 128,8	16 005,0	16 661,7	16 603,5	126,5	103,7	99,7

22.4	92178 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	951,4	489,5	-	-	51,5
22.5	92195 Pozostała działalność	-	0,0	0,0	0,0	-	-	
23	925 Ogrody botaniczne i zoologiczne oraz naturalne obszary i obiekty chronionej przyrody	1 910,4	1 924,0	1 924,0	1 914,9	100,2	99,5	99,5
23.1	92502 Parki krajobrazowe	1 892,0	1 900,0	1 900,0	1 900,0	100,4	100,0	100,0
23.2	92503 Rezerваты i pomniki przyrody	18,4	24,0	24,0	14,9	81,0	62,1	62,1
24	926 Kultura fizyczna	11 985,6	0,0	1 639,0	1 588,3	13,3	-	96,9
24.1	92601 Obiekty sportowe	3 711,6	0,0	1 588,3	1 588,3	42,8	-	100,0
24.2	92678 Usuwanie skutków klęsk żywiołowych	-	0,0	50,7	0,0	-	-	0,0
24.3	92604 Instytucje kultury fizycznej	8 274,1	0,0	0,0	0,0	-	-	-

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa zweryfikowanych przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.)

7.5. ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie			Wykonanie 2023			Wykonanie 2024			8:5	
				Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70 ¹⁾	Wynagrodzenia wg Rb-70 ²⁾	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego		
											tys. zł
1	2			3	4	5	6	7	8	9	
Ogółem wg statusu zatrudnienia ³⁾ , w tym:					3 422	404 116,6	9 841	3 450	484 918,0	11 713	119,0
				01	1 720	218 862,3	10 604	1 726	263 294,7	12 712	119,9
				02	3	539,2	14 978	3	709,1	19 698	131,5
				03	1 619	174 871,7	9 001	1 640	209 372,8	10 639	118,2
				10	80	9 843,4	10 254	81	11 541,4	11 874	115,8
1.	010	Rolnictwo i łowiectwo			542	60 382,4	9 284	549	72 175,1	10 956	118,0
1.1.		01023	Inspekcja Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych	01	1	86,5	7 210	1	103,0	8 585	119,1
				03	24	2 516,6	8 738	23	2 928,2	10 609	121,4
1.2.		01032	Państwowa Inspekcja Ochrony Roślin i Nasiennictwa	01	8	737,9	7 687	8	829,0	8 635	112,3
				03	113	10 685,3	7 880	114	12 606,4	9 215	116,9
1.3.		01033	Wojewódzkie inspektoraty weterynarii	01	11	774,8	5 869	11	950,8	7 203	122,7
				03	74	8 114,4	9 138	77	9 994,0	10 816	118,4
1.4.		01034	Powiatowe inspektoraty weterynarii	01	14	888,6	5 289	14	996,9	5 934	112,2
				03	291	36 009,9	10 312	295	43 080,9	12 170	118,0
1.5.		01095	Pozostała działalność	01	6	568,4	7 894	6	685,9	9 526	120,7
2.	050	Rybołówstwo i rybactwo			18	1 537,6	7 119	20	1 823,0	7 596	106,7
2.1.		05003	Państwowa Straż Rybacka	01	18	1 537,6	7 119	20	1 823,0	7 596	106,7
3.	500	Handel			69	6 415,9	7 749	69	7 626,8	9 211	118,9
3.1.		50001	Inspekcja Handlowa	01	4	490,5	10 219	4	493,8	10 288	100,7
				03	65	5 925,4	7 597	65	7 133,0	9 145	120,4
4.	600	Transport i łączność			50	6 465,3	10 776	49	8 026,2	13 650	126,7

4.1.		60055	Inspekcja Transportu Drogowego	01	7	794,7	9 461	8	1 203,5	12 537	132,5
				03	43	5 670,6	10 990	41	6 822,7	13 867	126,2
5.	710	Działalność usługowa			31	3 881,9	10 435	32	4 615,8	12 020	115,2
5.1.		71015	Nadzór budowlany	01	4	397,8	8 288	4	483,2	10 067	121,5
				03	27	3 484,1	10 753	28	4 132,6	12 299	114,4
6.	750	Administracja publiczna			814	83 472,8	8 546	801	97 756,2	10 170	119,0
6.1.		75011	Urzędy wojewódzkie	01	142	10 988,7	6 449	117	11 469,9	8 169	126,7
				02	3	539,2	14 978	3	709,1	19 698	131,5
				03	599	63 712,3	8 864	606	75 919,5	10 440	117,8
6.2.		75081	System powiadamiania ratunkowego	01	67	7 790,6	9 690	72	9 217,1	10 668	110,1
				03	3	442,0	12 278	3	440,6	12 239	99,7
7.	754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa			98	11 148,1	9 480	100	13 049,4	10 874	114,7
7.1.		75410	Komendy wojewódzkie Państwowej Straży Pożarnej	01	5	293,5	4 892	5	346,1	5 768	117,9
				03	13	1 011,2	6 482	14	1 161,9	6 916	106,7
				10	80	9 843,4	10 254	81	11 541,4	11 874	115,8
8.	801	Oświata i wychowanie			120	13 530,6	9 396	118	16 449,0	11 617	123,6
8.1.		80136	Kuratoria oświaty	01	8	996,8	10 383	9	1 462,5	13 542	130,4
				03	112	12 533,8	9 326	109	14 986,5	11 458	122,9
9.	851	Ochrona zdrowia			1 406	191 056,6	11 324	1 414	229 948,0	13 552	119,7
9.1.		85132	Inspekcja Sanitarna	01	1 340	180 856,3	11 247	1 340	217 268,0	13 512	120,1
9.2.		85133	Inspekcja Farmaceutyczna	01	8	845,5	8 807	7	1 159,5	13 803	156,7
				03	15	1 433,9	7 966	15	1 925,5	10 697	134,3
9.3.		85144	System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego	01	2	243,3	10 138	2	310,2	12 924	127,5
9.4.		85146	Działalność dyspozytorni medycznych	01	38	7 056,9	15 476	47	8 611,4	15 268	98,7
				03	3	620,7	17 242	3	673,4	18 706	108,5
10.	853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej			11	811,2	6 146	23	2 514,0	9 109	148,2

10.1		85321	Zespoły do spraw orzekania o niepełnosprawności	01	11	811,2	6 146	23	2 514,0	9 109	148,2
11.	855	Rodzina			50	4 509,5	7 516	51	5 360,1	8 758	116,5
11.1		85515	Koordinacja systemów zabezpieczenia społecznego w obszarze świadczeń rodzinnych oraz świadczenia wychowawczego	01	2	133,3	5 553	2	164,2	6 842	123,2
				03	46	4 178,6	7 570	46	4 843,2	8 774	115,9
11.2		85516	System opieki nad dziećmi w wieku do lat 3	01	1	46,4	3 867	2	132,4	5 516	
				03	1	151,2	12 604	1	220,3	18 360	
12.	900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska			124	12 330,1	8 286	128	14 524,8	9 456	114,1
12.1		90014	Inspekcja Ochrony Środowiska	01	11	1 100,9	8 340	12	1 306,9	9 076	108,8
				03	113	11 229,2	8 281	116	13 217,9	9 496	114,7
13.	921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego			89	8 574,6	8 029	96	11 049,6	9 592	119,5
13.1		92121	Wojewódzkie Urzędy Ochrony Zabytków	01	12	1 422,1	9 875	12	1 763,4	12 246	124,0
				03	77	7 152,5	7 741	84	9 286,2	9 213	119,0

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach, zweryfikowanego przez NIK.

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Załącznik nr 35 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej, w sprawozdaniu Rb-70 wykazuje się wysokość wynagrodzeń osobowych, dodatkowe wynagrodzenie roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

³⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

7.6. WYDATKI BUDŻETU ŚRODKÓW EUROPEJSKICH W CZĘŚCI 85/02 – WOJEWÓDZTWO DOLNOŚLĄSKIE

Lp.	Wyszczególnienie	2023	2024			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł				%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Ogółem, w tym:		50 077,0	35 856,0	52 227,5	30 191,2	60,3	84,2	57,8
1	750 Administracja publiczna	34,6	153,0	153,0	125,1	361,6	81,8	81,8
1.1	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027	34,6	153,0	153,0	125,1	361,6	81,8	81,8
2	754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	27 203,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2.1	Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	27 203,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3	851 Ochrona zdrowia	14 338,5	1 127,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.1	Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014–2020	12 670,8	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3.2	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014–2020	1 667,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
3,3	Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027	0,0	1 127,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
4	855 Rodzina	8 500,2	34 576,0	52 074,5	30 066,1	353,7	87,0	57,7
4.1	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027	8 500,2	34 576,0	52 074,5	30 066,1	353,7	87,0	57,7

Opracowanie własne na podstawie danych z rocznego sprawozdania Rb-28UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej i/lub rocznego sprawozdania Rb-28UE WPR z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej – po weryfikacji przez NIK.

¹⁾ Ustawa budżetowa na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024 r. poz. 122, ze zm.).

7.7. WYKAZ PODMIOTÓW, KTÓRYM PRZEKAZANO INFORMACJĘ O WYNIKACH KONTROLI

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Minister Finansów
8. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Komisja Administracji i Spraw Wewnętrznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
11. Komisja Budżetu i Finansów Publicznych Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
12. Wojewoda Dolnośląski
13. Marszałek Województwa Dolnośląskiego